

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2024

Sešit F

Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o фонdech organizačních složek státu

Obsah

I. Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.....	1
1 Celkové výsledky územních rozpočtů v roce 2024	1
1.1 Příjmy územních rozpočtů v roce 2024	2
1.2 Výdaje územních rozpočtů v roce 2024.....	3
2 Výsledky hospodaření krajů	4
2.1 Příjmy krajů.....	5
2.2 Výdaje krajů	8
3 Souhrnné výsledky hospodaření obcí a DSO	10
3.1 Příjmy obcí	11
3.2 Výdaje obcí	15
3.3 Hospodaření hlavního města Prahy.....	18
4 Stav na bankovních účtech a dluh	22
II. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR	25
1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů	25
2 Státní fond životního prostředí České republiky	25
3 Státní zemědělský intervenční fond	27
4 Státní fond dopravní infrastruktury	28
5 Státní fond podpory investic.....	30
6 Státní fond kinematografie	31
7 Státní fond kultury České republiky.....	32
8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů.....	33
III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven	34
IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu	38

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Stav na bankovních účtech ÚR v letech 2015–2024 dle úrovní (mld. Kč)	22
Tabulka č. 2: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2015–2024 (mld. Kč)	23
Tabulka č. 3: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (mld. Kč)	23
Tabulka č. 4: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2015–2023 (mld. Kč)	24
Tabulka č. 5: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)	25
Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)	27
Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu v (tis. Kč)	28
Tabulka č. 8: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)	30
Tabulka č. 9: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)	31
Tabulka č. 10: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)	32
Tabulka č. 11: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)	33
Tabulka č. 12: Vývoj hospodaření systému v. z. p. v letech 2023–2025 (tis. Kč)	34
Tabulka č. 13: Vliv přerozdělování (tis. Kč)	35
Tabulka č. 14: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)	36
Tabulka č. 15: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu* (tis. Kč)	38
Tabulka č. 16: Zůstatek fondu privatizace	39

Seznam grafů

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)	2
Graf č. 2: Struktura příjmů ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)	2
Graf č. 3: Struktura výdajů ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)	3
Graf č. 4: Nejvýznamnější odvětvové výdaje ÚR v roce 2024 (mld. Kč)	4
Graf č. 5: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	5
Graf č. 6: Struktura příjmů krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	5
Graf č. 7: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	6
Graf č. 8: Vývoj příjmů krajů v rámci RUD v letech 2020–2024 (mld. Kč)	6
Graf č. 9: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů 2024 (mil. Kč)	7
Graf č. 10: Nejvýznamnější transfery přijaté kraji v roce 2024 (mld. Kč)	8
Graf č. 11: Struktura výdajů krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	8
Graf č. 12: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	9
Graf č. 13: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	9
Graf č. 14: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2024 (mld. Kč)	10
Graf č. 15: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)	11
Graf č. 16: Struktura příjmů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)	11
Graf č. 17: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)	12
Graf č. 18: Celkový příjem obcí v rámci RUD v letech 2015–2024 (mld. Kč)	12
Graf č. 19: Příjem obcí v rámci RUD dle jednotlivých krajů v letech 2020–2024 (mld. Kč)	13
Graf č. 20: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her na 1 obyv. v roce 2024 (tis. Kč)	13
Graf č. 21: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů v roce 2024 (mil. Kč)	14
Graf č. 22: Nejvýznamnější transfery přijaté obcemi v roce 2024 (mld. Kč)	14
Graf č. 23: Struktura výdajů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)	15
Graf č. 24: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)	15
Graf č. 25: Nevyužitý investiční potenciál obcí dle velikostních skupin podle počtu obyvatel 2015–2024 (mld. Kč)	16
Graf č. 26: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2015–2024 (mld. Kč)	16
Graf č. 27: Podíl přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích obcí v rozdělení podle počtu obyvatel v letech 2015–2024 (%)	17
Graf č. 28: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2024 (mld. Kč)	17
Graf č. 29: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)	18
Graf č. 30: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)	19
Graf č. 31: Příjem hl. m. Prahy z RUD v letech 2015–2024 (mld. Kč)	19
Graf č. 32: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)	20
Graf č. 33: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2015–2024 (mld. Kč)	20
Graf č. 34: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)	21
Graf č. 35: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2024 (mld. Kč)	21
Graf č. 36: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za ÚR celkem v letech 2015–2024 (mld. Kč)	22
Graf č. 37: Dluh obcí a krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)	24

I. Hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

Hospodaření územních samosprávných celků¹ (dále jen „ÚSC“) a dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) v roce 2024 skončilo s třetím historicky nejvyšším kladným saldem rozpočtu ve výši 52,1 mld. Kč.

Tento přebytek byl tvořen především obcemi (41,2 mld. Kč), přičemž hlavní město Praha mělo nejvýznamnější podíl (23 mld. Kč). Kraje dosáhly přebytku 9,8 mld. Kč a dobrovolné svazky obcí 1,1 mld. Kč. Oproti tomu státní rozpočet zůstává v hlubokém deficitu, což zdůrazňuje výrazný kontrast mezi hospodařením samospráv a fiskální politikou státu².

Rozpor mezi přebytkovým hospodařením samospráv a schodkem státního rozpočtu je opravdu markantní. Zatímco **územní rozpočty** (dále jen „ÚR“) dokážou pravidelně kumulovat přebytek, stát hospodaří se schodkem, který dále prohlubuje jeho zadlužení. **Vyšší přebytek hospodaření nemusí být nutně vnímán pozitivně, pokud je na úkor investic. V tomto případě odrážel nevyužitý investiční potenciál ÚR, který by mohl přispět k ekonomickému růstu a modernizaci veřejné infrastruktury. K nevyužití investičního potenciálu u obcí přispělo významně hospodaření hlavního města Prahy (dále jen „hl. m. Praha“), které tvoří více jak polovinu celkového rozpočtu obcí. Pomineme-li hl. m. Praha, obce však také plně nevyužily svůj investiční potenciál.**

V posledním období se ukazuje, že **stavy na běžných účtech ÚR rostou** (meziročně **vzrostly** o 48,6 mld. Kč na **531,1 mld. Kč**), zatímco jejich dluh **klesá** (meziročně **klesl** o 0,6 mld. Kč **na 91,3 mld. Kč**). Tento trend naznačuje, že ÚR preferují opatrnost, snižují zadlužení a akumulují rezervy, což s ohledem na nevyužitý investiční potenciál a rostoucí státní zadlužení vede k zamyšlení nad efektivitou jejich fiskální politiky.

Původně plánovaly ÚR na rok 2024 **schodek 96,7 mld. Kč**, ale vykázaná realita se od tohoto plánu výrazně lišila. Rozdíl mezi schváleným deficitem a skutečným přebytkem dosáhl **148,8 mld. Kč**. Tento obrovský nesoulad byl způsoben **podhodnocením příjmů**, kdy daňové příjmy byly původně odhadnuty na nižší úroveň, než jaká byla nakonec vykázaná (o 19,3 % vyšší), podobně i nedaňové příjmy (o 59 %) a přijaté transfery (o 31,6 %), a **nadhodnocením výdajů**, kdy kapitálové výdaje byly rozpočtovány na vyšší úroveň, než jaká byla skutečně realizována (o 15 % více).

Obce a DSO jsou v následujícím v textu označeny souhrnně již jen jako obce, a to včetně jejich hospodaření, s výjimkou kapitoly Stav na bankovních účtech a dluh.

1 Celkové výsledky územních rozpočtů v roce 2024

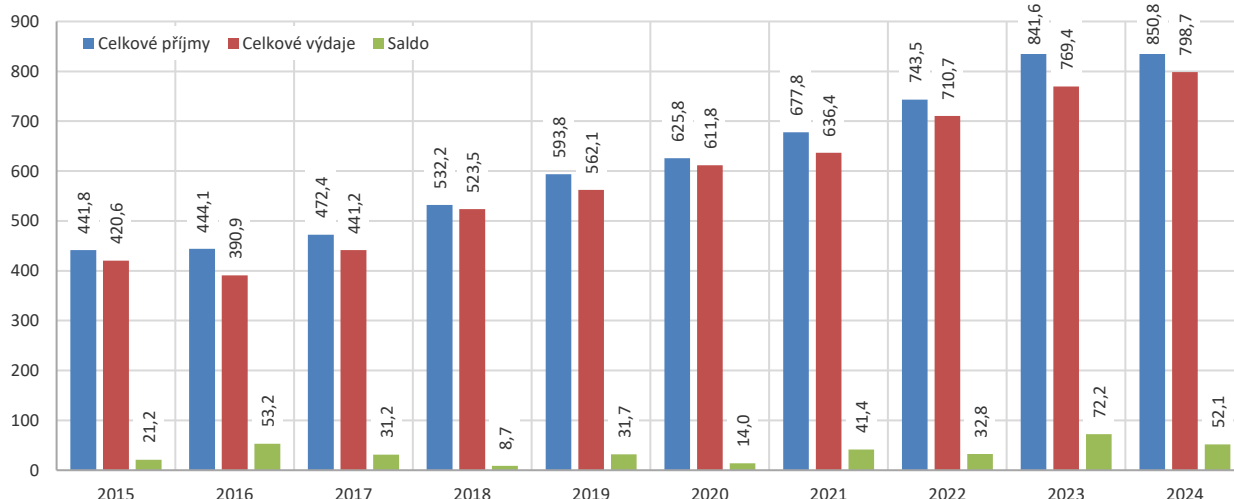
Hospodaření ÚR skončilo v roce 2024 s přebytkem ve výši 52,1 mld. Kč. V porovnání s minulým rokem, kdy bylo zaznamenáno historicky nejvyšší saldo, došlo k poklesu o 27,9 %, tj. o 20,1 mld. Kč. I přes to se však jedná o třetí nejvyšší přebytek rozpočtu od roku 2015. Na celkovém přebytku hospodaření se podílely především obce s přebytkem ve výši 42,2 mld. Kč, kdy pouze hl. m. Praha vykazalo přebytek hospodaření ve výši 23 mld. Kč. Hospodaření krajů skončilo s přebytkem ve výši 9,8 mld. Kč.

Pro rok 2024 ÚR **schválily schodek rozpočtu ve výši 96,7 mld. Kč**, tzn. **rozdíl proti vykázané skutečnosti 148,8 mld. Kč**. Tento ohromný rozdíl byl především způsoben na straně příjmů **podhodnocením daňových příjmů** (o 19,3 %), **nedaňových příjmů** (o 59 %) i **přijatých transferů** (o 31,6 %) a na straně výdajů **nadhodnocením kapitálových výdajů** o 15 %.

¹ Územními samosprávnými celky jsou obce a kraje.

² Zatímco stát hospodařil již pátým rokem s výrazným schodkem, ÚR vykazují s téměř každoroční pravidelností kladné výsledky hospodaření s vysokým přebytkem.

Graf č. 1: Příjmy, výdaje a saldo ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)

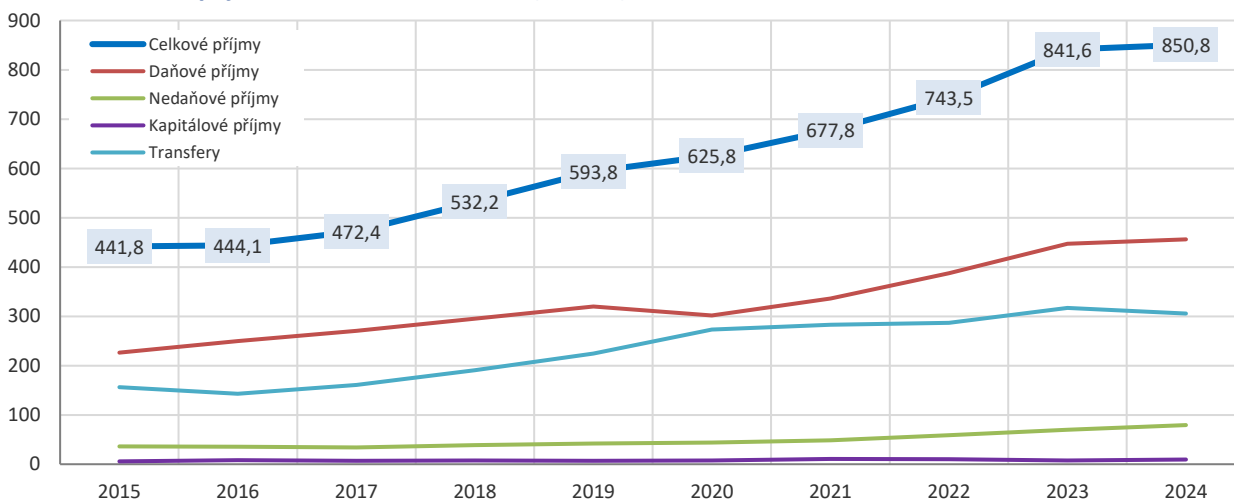

Zdroj: IISSP, výpočty MF

1.1 Příjmy územních rozpočtů v roce 2024

Vývoj celkových konsolidovaných příjmů ÚR navázal na trend předešlých let, kdy v roce 2024 došlo k jejich **růstu o 1,1 %**, tj. o 9,2 mld. Kč na celkových **850,8 mld. Kč**. Poslední **meziroční pokles příjmů ÚR** byl zaznamenán v roce 2012. Po **očistění celkových příjmů ÚR** o transfery na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy³ ve výši 200,9 mld. Kč činí celkové příjmy **649,9 mld. Kč**.

Graf č. 2: Struktura příjmů ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

1.1.1 Vlastní příjmy ÚR

Vlastní příjmy ÚR (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) v roce 2024 vykázaly meziroční růst **o 3,9 %**, tj. o 20,2 mld. Kč a dosáhly **544,7 mld. Kč**. Trend růstu vlastních příjmů pokračuje od roku 2014 (výjimku tvoří rok 2020, kdy klesly o 4,5 %). V roce 2024 představovaly 64 % celkových příjmů ÚR a 83,8 % celkových očištěných příjmů.

Daňové příjmy se v roce 2024 meziročně zvýšily **o 1,9 %**, tj. o 8,7 mld. Kč na **456,1 mld. Kč** a přestaly tvořit nejvýznamnější podíl na meziročním růstu vlastních příjmů. K tomu došlo poprvé od roku 2019, ve kterém vlastní příjmy meziročně klesly. **Největší podíl daňových příjmů** tvořilo inkaso **daně z přidané hodnoty** (dále

³ Přímé náklady na vzdělávání představují peněžní prostředky ze státního rozpočtu (z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), které kraje a hl. m. Praha rozepisují a přímo přidělují příslušným školám a školským zařízením. Jedná se tedy o průtokový neinvestiční transfer a kraj i hl. m. Praha nemohou s těmito peněžními prostředky nijak nakládat. Obdobně je tomu v případě dotací pro soukromé školy. Z tohoto důvodu se celkové příjmy a výdaje krajů a hl. m. Prahy očišťují, aby nedocházelo ke zkreslení jejich hospodaření.

jen „DPH“) ve výši 203 mld. Kč, které zůstalo meziročně na podobné úrovni a inkaso daní z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“), které činily 112,7 mld. Kč (o 7,7 %, tj. o 9,4 mld. Kč méně). Menšinový podíl tvoří příjmy z daně z nemovitých věcí, které se však meziročně významně zvýšily, a to o 84,3 %, tedy o 10,5 mld. Kč na 23 mld. Kč.

ÚR očekávaly dle schváleného rozpočtu, naprosto nelogicky proti predikci Ministerstva financí (dále jen „MF“), meziroční pokles daňových příjmů. Rozdíl skutečnosti proti schválenému rozpočtu činil 41,7 mld. Kč.

Nedaňové příjmy v roce 2024 měly nejvyšší podíl na meziročním růstu vlastních příjmů, kdy dosáhly 79,3 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 13,6 %, tedy o 9,5 mld. Kč. Výrazný nárůst způsobily mimořádné příjmy z výplaty věřitelů Sberbank CZ ve výši 6,8 mld. Kč. Nedaňové příjmy v roce 2024 tvořily pouze 9,3 % celkových příjmů ÚR, ale i přesto se jedná o nejvyšší podíl od roku 2015.

Kapitálové příjmy vykázaly meziroční růst o značných 27,6 %, tj. o 2 mld. Kč na celkových 9,3 mld. Kč.

1.1.2 Přijaté transfery

Celkový objem přijatých transferů dosáhl 305,8 mld. Kč a meziročně klesl o 3,5 %, tj. o 11,2 mld. Kč. Pokles byl způsoben jak na straně přijatých neinvestičních transferů (o 1,6 %, respektive o 4,4 mld. Kč), tak na straně přijatých investičních transferů (o 16,2 %, tj. o 6,7 mld. Kč).

Pokles neinvestičních transferů souvisí především s poklesem poskytnutých peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) v souvislosti s OP Jan Amos Komenský (o 96,7 %, tedy o 7,2 mld. Kč méně) a s poklesem poskytnutých peněžních prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa (dále jen „VPS“) v rámci kompenzačního příspěvku pro kraje na ubytování osob z Ukrajiny (o 46,9 %, tedy o 3,5 mld. Kč méně).

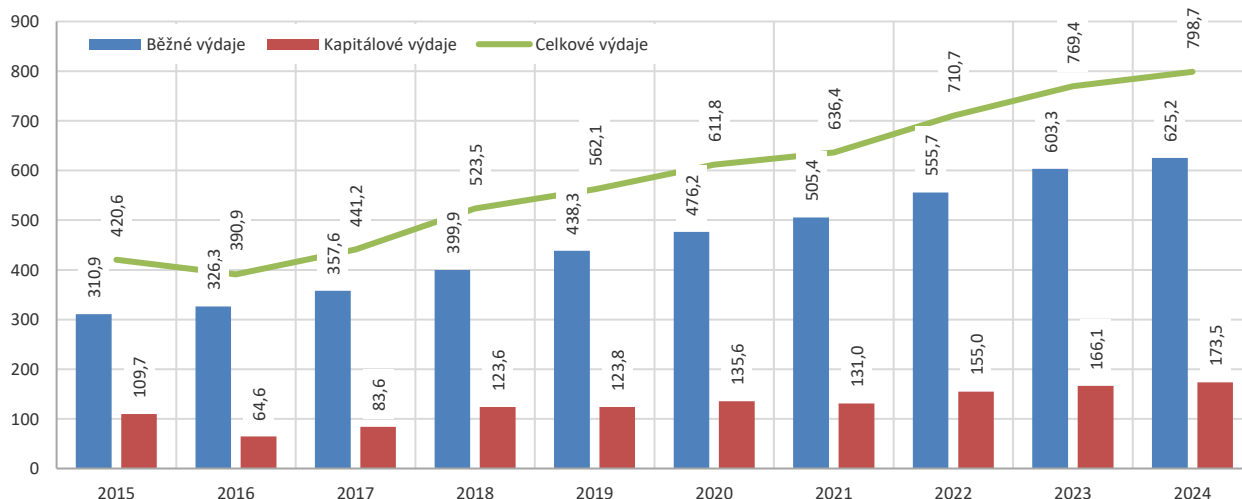
Investiční transfery meziročně klesly především v důsledku snížení poskytnutých peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“), kdy se nejvýznamnější pokles týkal peněžních prostředků poskytnutých prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“) – EU – investice (o 67,4 %, tj. o 7 mld. Kč).

Obecně lze konstatovat, že výše přijatých investičních transferů ze státního rozpočtu je jedním z faktorů, který ovlivňuje výši kapitálových výdajů ÚR. V roce 2024 se pokles přijatých investičních transferů však negativně nepromítl do realizace investic ÚR, ale naopak došlo k jejich růstu.

1.2 Výdaje územních rozpočtů v roce 2024

Od roku 2016 vykazují celkové výdaje ÚR kontinuální meziroční růst. V roce 2024 došlo k jejich navýšení o 3,8 %, respektive o 29,3 mld. Kč na celkových 798,7 mld. Kč. Po očištění celkových výdajů o přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy však činí pouze 597,8 mld. Kč. Růst celkových výdajů byl způsoben jak růstem běžných výdajů o 3,6 %, tak kapitálových výdajů o 4,4 %.

Graf č. 3: Struktura výdajů ÚR v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

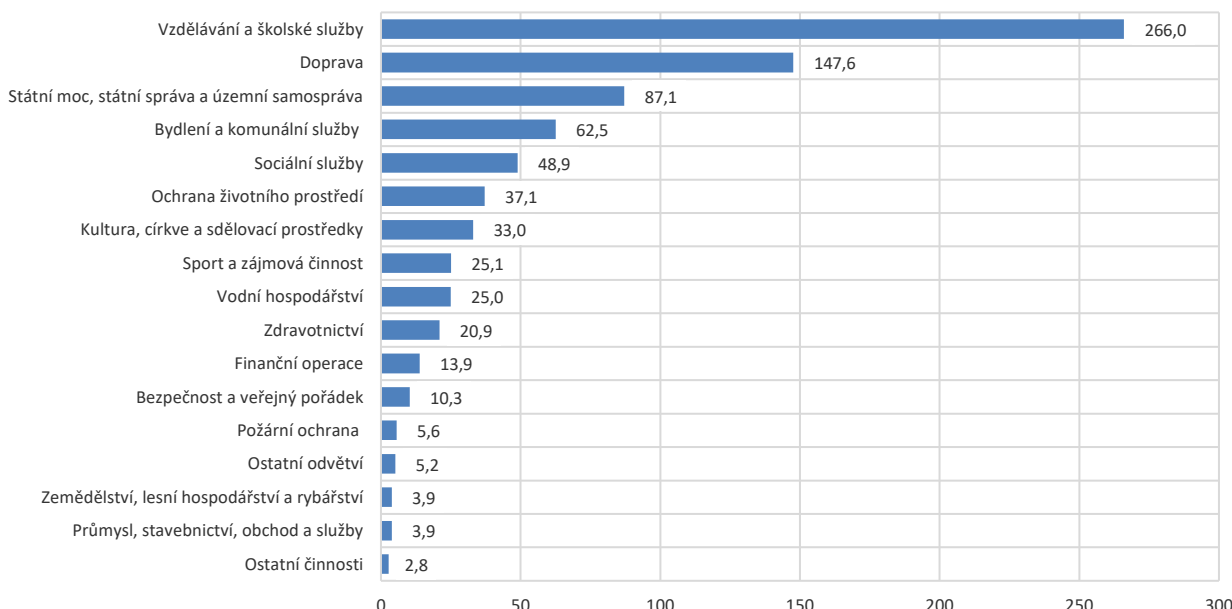
Struktura běžných výdajů ÚR je ovlivněna především výší neinvestičních transferů příspěvkovým organizacím (dále jen „PO“), jejichž výše v roce 2024 dosáhla 303,6 mld. Kč a tím zůstala na podobné úrovni jako v roce 2023. Přičemž naprostá většina těchto peněžních prostředků směřovala do organizací v oblasti **školství (221,5 mld. Kč, tj. 35,4% podíl na běžných výdajích)**, kdy se jedná především o peněžní prostředky poskytované ze státního rozpočtu. Dále běžné výdaje směřovaly především na **platy a ostatní platby za provedenou práci** včetně pojistného (meziroční růst o **77,1 mld. Kč, tj. o 6,7 %**), **neinvestiční transfery podnikatelům (70,4 mld. Kč, tj. o 6,2 % více)** nebo na **nákup služeb (67 mld. Kč, tj. o 11,7 % více)**.

U **kapitálových výdajů**, které v roce 2024 činily celkem **173,5 mld. Kč** (meziroční růst o **4,4 %**, tj. o 7,4 mld. Kč), směřovala naprostá většina peněžních prostředků na **investiční nákupy a související výdaje (131 mld. Kč)** a dále na **investiční transfery PO (22,9 mld. Kč)**, které byly činné v oblastech **dopravy (9,3 mld. Kč)**, **školství (5,2 mld. Kč)**, **zdravotnictví (4,1 mld. Kč)** a **kultury (1,5 mld. Kč)**.

ÚR rozpočtovaly kapitálové výdaje ve schváleném rozpočtu ve výši 203,8 mld. Kč, respektive o **30,4 mld. Kč více než kolik činily ve skutečnosti**.

Z odvětvového hlediska směřovaly výdaje ÚR především do oblastí **vzdělávání, dopravy, územní samosprávy** nebo **bydlení a sociálních služeb**. U výdajů na **vzdělávání a školské služby** je však nezbytné uvést, že ÚR v roce 2024 **přijaly peněžní prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT** ve výši dosahující téměř **76,9 % celkových výdajů na vzdělávání a školské služby**.

Graf č. 4: Nejvýznamnější odvětvové výdaje ÚR v roce 2024 (mld. Kč)

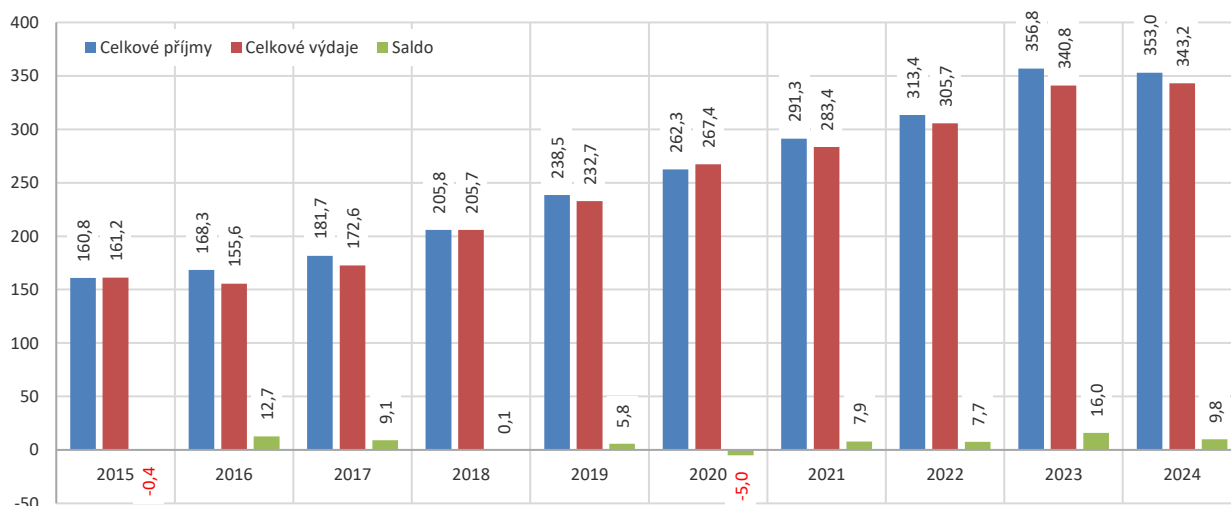
Zdroj: IISSP, výpočty MF

Rozpočty ÚR byly v roce i 2024 poznamenány **výdaji v souvislosti s mimořádnými událostmi** v podobě výdajů souvisejících s **válečným konfliktem na Ukrajině (1,7 mld. Kč)** a **povodněmi způsobenými tlakovou níží Boris (2,7 mld. Kč)**. **Naprostá většina výdajů ÚR souvisejících s mimořádnými událostmi je hrazena ze státního rozpočtu.**

2 Výsledky hospodaření krajů

V roce 2024 hospodaření krajů dosáhlo **kladného salda ve výši 9,8 mld. Kč**, což představuje **meziroční pokles o 38,5 % (6,2 mld. Kč)**. Navzdory tomuto poklesu zůstává dosažený přebytek **třetím nejvyšším v historickém srovnání**, a to po rekordním roce 2023 (**16 mld. Kč**) a roce 2016 (**12,7 mld. Kč**). Původně schválené krajské rozpočty pro rok 2024 přitom předpokládaly **schodek hospodaření ve výši 16,2 mld. Kč**, avšak skutečný výsledek se od této prognózy výrazně odchyloval. **Rozdíl mezi schváleným schodkem a vykázaným přebytkem činil 26,1 mld. Kč**, což naznačuje výraznou podhodnocenost příjmové stránky rozpočtu nebo nižší než plánovanou úroveň realizovaných výdajů.

Graf č. 5: Příjmy, výdaje a saldo krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

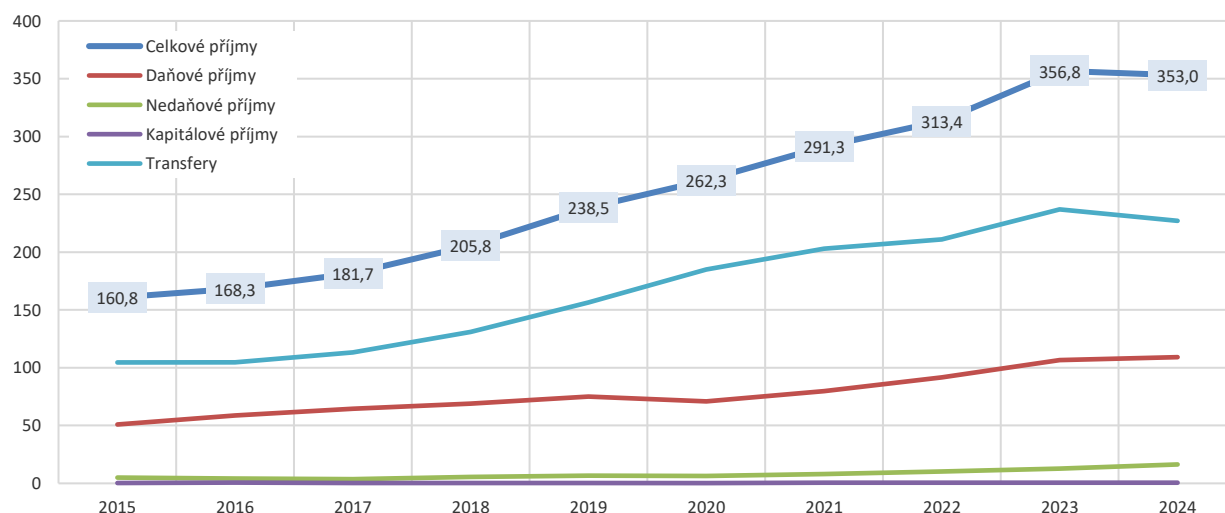

Zdroj: IISSP, výpočty MF

2.1 Příjmy krajů

Struktura celkových příjmů krajů nezaznamenala v celém sledovaném období, tj. v letech 2015–2024 žádnou změnu. **Celkové příjmy činily 353 mld. Kč** a meziročně **klesly o 1,1 %**, tj. o 3,8 mld. Kč. **Po očištění celkových příjmů krajů** o přijaté transfery určené na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy však **činí příjmy krajů pouze 177,1 mld. Kč**. Peněžní prostředky přijaté kraji v rámci **přímých výdajů na vzdělávání a dotací pro soukromé školy** představují **49,8 % celkových příjmů krajů**. **S těmito peněžními prostředky nemohou kraje nijak nakládat**. Z uvedeného důvodu plyne, že největší část příjmů krajů představují tradičně **transfery**, které se podílejí na celkových příjmech z 64,3 % (v období 2015–2024 se tento podíl pohyboval v rozmezí 62,2–70,5 %). Dále se na celkových příjmech podílejí značnou částí **daňové příjmy**, jejichž podíl činil **30,9 %**.

Graf č. 6: Struktura příjmů krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

2.1.1 Vlastní příjmy krajů

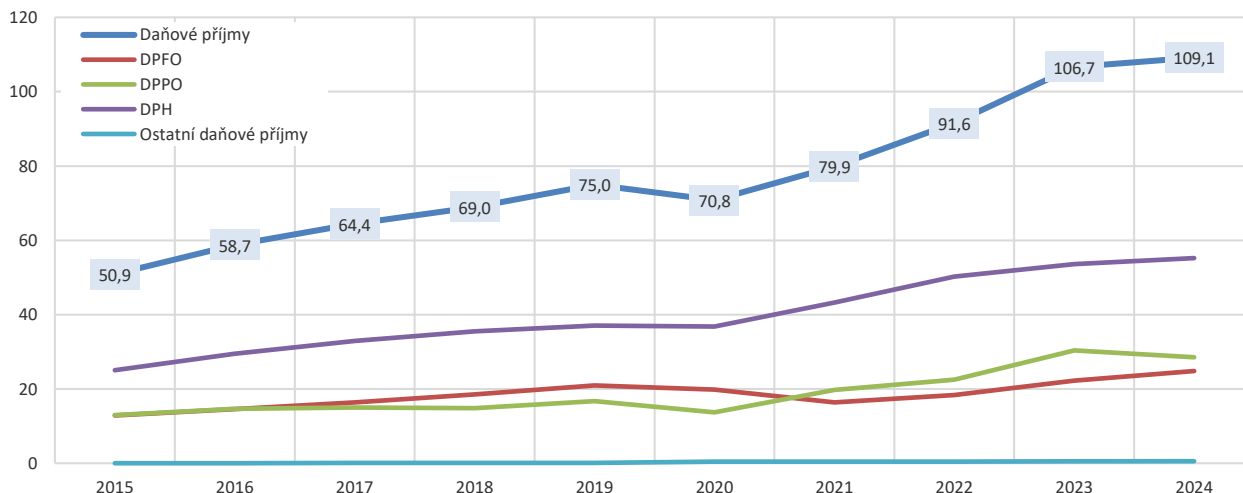
Vlastní příjmy krajů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **126 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 5,2 %**, tj. o 6,2 mld. Kč. **Podíl vlastních příjmů na celkových očištěných příjmech krajů** od roku 2019 **vykazuje rostoucí tendenci**. Zatímco v letech 2015–2024 činil tento podíl v průměru 67,7 %, tak v roce 2024 činil dokonce **71,1 %**.

Daňové příjmy krajů se meziročně **zvýšily o 2,3 %**, tj. o 2,5 mld. Kč a **dosáhly 109,1 mld. Kč**. V roce 2024 došlo k růstu inkasa z **daní z příjmů fyzických osob** (dále jen „DPFO“) o **11,8 %**, respektive o 2,6 mld. Kč na

24,8 mld. Kč. Inkaso DPH vzrostlo o 3,1 %, tj. o 1,6 mld. Kč na **55,2 mld. Kč** a daně a poplatky z vybraných činností a služeb dosáhly 0,6 mld. Kč, tzn. meziroční růst o 11,8 %. Naopak k poklesu došlo u inkasa DPPO, které se meziročně snížilo o 6 %, tedy o 1,8 mld. Kč na **28,5 mld. Kč**. Důvodem bylo vyrovnaní záloh daně z předchozího období.

Kraje na rok 2024 **schválily rozpočty**, ve kterých očekávaly, **proti predikci MF, pokles daňových příjmů**. Vykázaná **skutečnost** však **očekávání krajů překonala o 5,4 mld. Kč**.

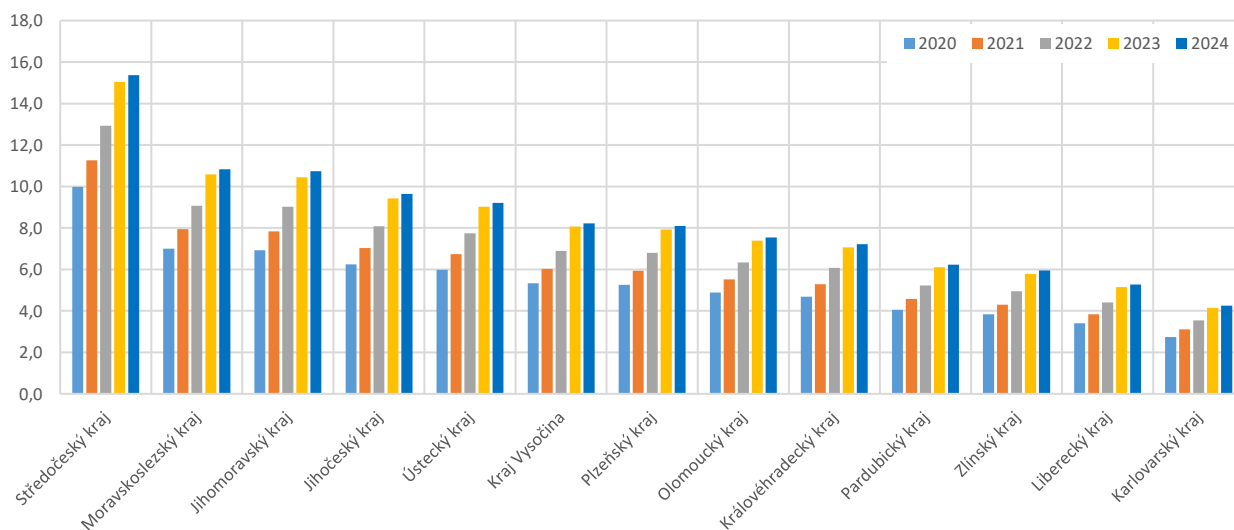
Graf č. 7: Struktura daňových příjmů krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

V případě příjmů krajů v rámci **rozpočtového určení daní** (dále jen „**RUD**“) došlo meziročně k **růstu o 2,3 %**, tedy o 2,4 mld. Kč na **108,6 mld. Kč**. Tím došlo ke zpomalení skokových meziročních nárůstů vykazovaných od roku 2020.

Graf č. 8: Vývoj příjmů krajů v rámci RUD v letech 2020–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Nedaňové příjmy společně s **kapitálovými** tvoří **pouze nepatrnou část celkových příjmů** krajů (dohromady tvořily 4,8 % celkových příjmů). V roce 2024 činily v součtu **16,9 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 28 %**, tj. o 3,7 mld. Kč.

2.1.2 Přijaté transfery

Kraje v roce 2024 **přijaly transfery** v celkové výši **227 mld. Kč** a meziročně jejich výše **klesla o 4,2 %**, respektive o 10 mld. Kč. Významný vliv na jejich vývoj měly především **investiční transfery**, u kterých došlo meziročně

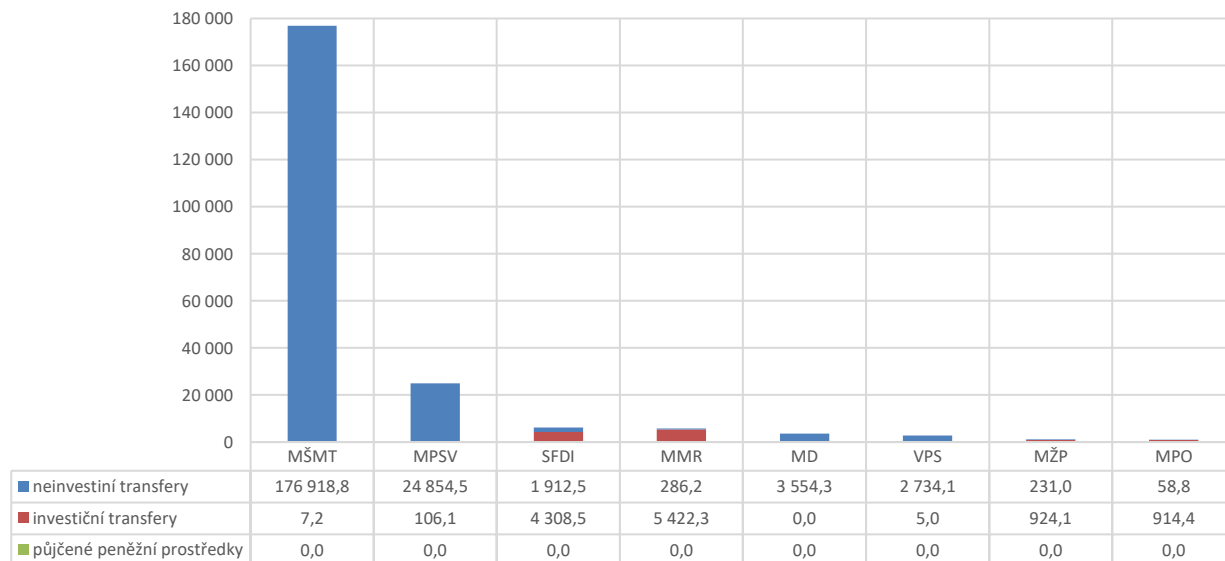
k poklesu o 41,6 %, respektive o 8,6 mld. Kč na 12,1 mld. Kč. Pokles byl vykázán také u **neinvestičních transferů**, které se meziročně **snížily o 0,6 %**, tj. o 1,4 mld. Kč a dosáhly 214,9 mld. Kč.

Objem přijatých investičních transferů hraje klíčovou roli při financování investičních projektů územních rozpočtů. V roce 2024 vedl **pokles přijatých investičních transferů k celkovému snížení kapitálových výdajů**, avšak dynamika tohoto poklesu nebyla zcela proporcionální. **I když objem realizovaných investic meziročně poklesl, jeho míra byla nižší než samotný pokles přijatých investičních transferů**, což naznačuje, že část investičních výdajů byla financována z jiných zdrojů, například z vlastních prostředků územních samospráv.

Pokles neinvestičních transferů souvisí především se sníženým objemem poskytnutých peněžní prostředků z rozpočtu kapitoly VPS, který meziročně klesl o 55 %, respektive o 3,3 mld. Kč. Jednalo se zejména o pokles peněžních prostředků vyplacených v souvislosti s kompenzačním příspěvkem na ubytování osob z Ukrajiny (o 46,9 %, tedy o 3,5 mld. Kč). Významný pokles (o 28,9 %, respektive o 0,8 mld. Kč) byl dále vykázán u peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“). Zde byl meziroční pokles způsoben útlumem poskytnutých peněžních prostředků na financování dopravní infrastruktury (o 29 %, tedy o 0,8 mld. Kč).

Na straně **investičních transferů** došlo k **poklesu** především u dotací poskytnutých z rozpočtu **kapitoly MD**, (o 3 mld. Kč), neboť v roce 2024 nebyly poskytnuty vůbec. Dále došlo k výraznému meziročnímu poklesu u peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu **kapitoly MMR** (o 26,6 %, tedy o 2 mld. Kč). Pokles se týkal zejména peněžních prostředků poskytnutých v rámci IROP – EU (o 63,1 %, tj. o 4,4 mld. Kč). Následně došlo k poklesu poskytnutých peněžních prostředků z rozpočtu **kapitoly Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“)** (o 62,7 %, tj. o 1,6 mld. Kč), který se týkal omezení poskytnutých peněžních prostředků v souvislosti s operačním programem Životní prostředí (o 73,8 %, tedy o 1,5 mld. Kč) a z rozpočtu **SFDI** (o 21,4 %, respektive o 1,2 mld. Kč). V případě dotací vyplacených z rozpočtu SFDI došlo k redukcí peněžních prostředků určených na financování dopravní infrastruktury (o 21,4 %, tj. o 1,2 mld. Kč).

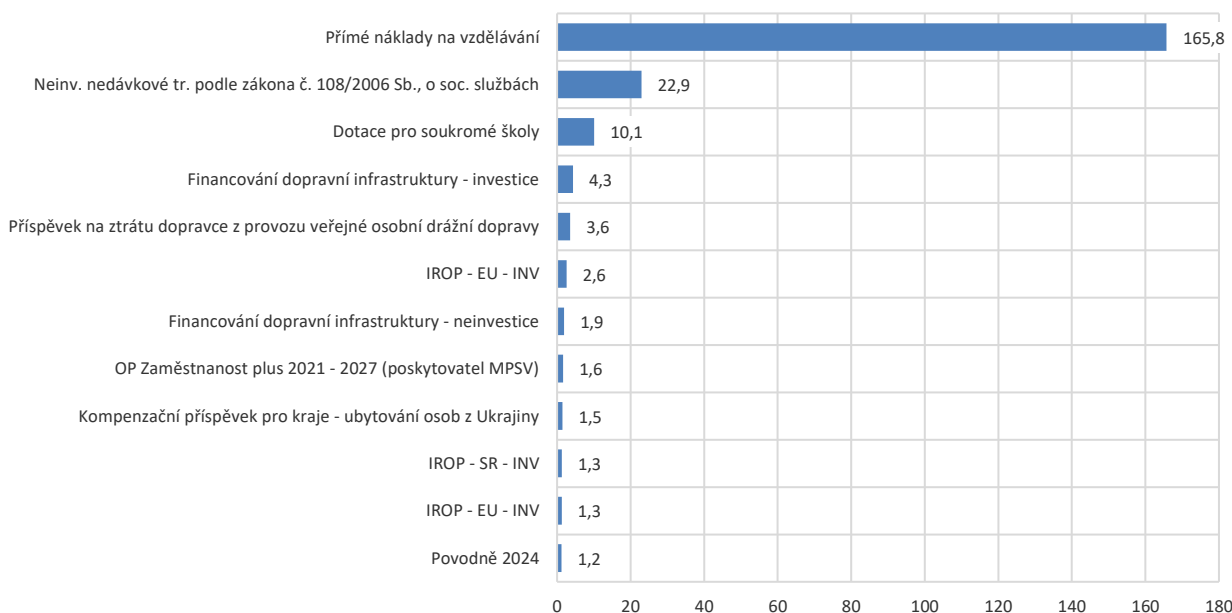
Graf č. 9: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých kraji ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů 2024 (mil. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Vliv přímých výdajů na vzdělávání na celkových transferech přijatých kraji je tak **dominantní**, že výrazným způsobem **zkresluje** nejen celkové přijaté transfery, ale také **celkové příjmy krajů**. Tyto peněžní prostředky mají kraje povinnost pouze přeposlat na PO v oblasti školství a nemohou s nimi jinak nakládat.

Graf č. 10: Nejvýznamnější transfery přijaté kraji v roce 2024 (mld. Kč)

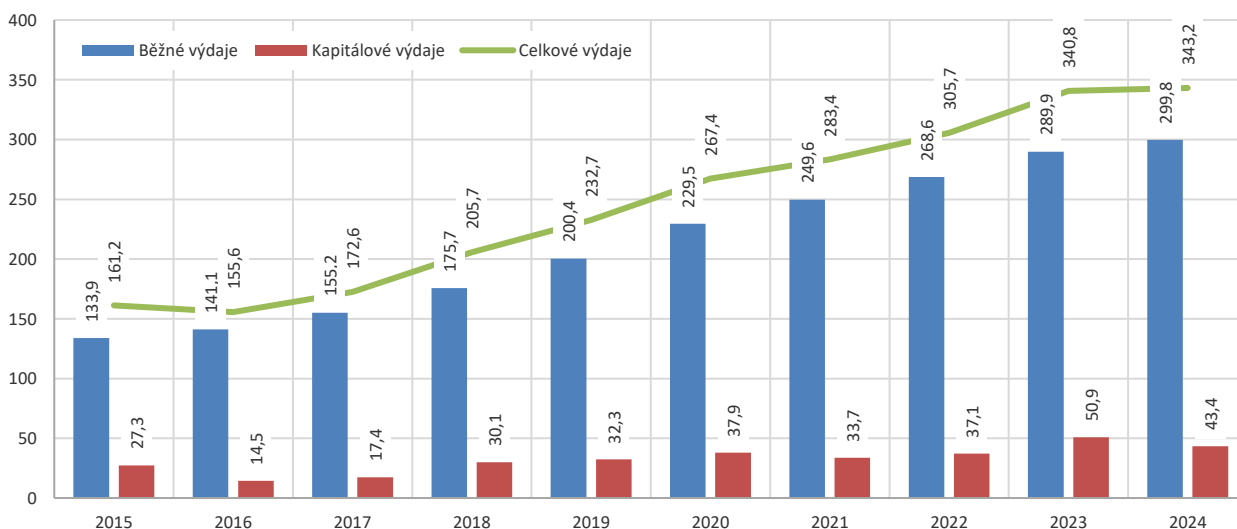

Zdroj: IISSP, výpočty MF

2.2 Výdaje krajů

Vývoj celkových výdajů krajů navázal na kontinuální meziroční růst od roku 2015 (vyjma roku 2016). **Celkové výdaje v roce 2024 činily 343,2 mld. Kč** a zaznamenaly mírný meziroční růst o **0,7 %**, tj. o 2,3 mld. Kč. **Po jejich očištění o přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy činí celkové výdaje pouze 167,3 mld. Kč.** Jejich růst byl způsoben **pouze růstem běžných výdajů**, které se **zvýšily o 3,4 %**, respektive o 9,9 mld. Kč a **dosáhly 299,8 mld. Kč**. Naopak u **kapitálových výdajů** došlo k **poklesu o 14,8 %**, tedy o 7,5 mld. Kč **na 43,4 mld. Kč**.

Graf č. 11: Struktura výdajů krajů v letech 2015-2024 (mld. Kč)

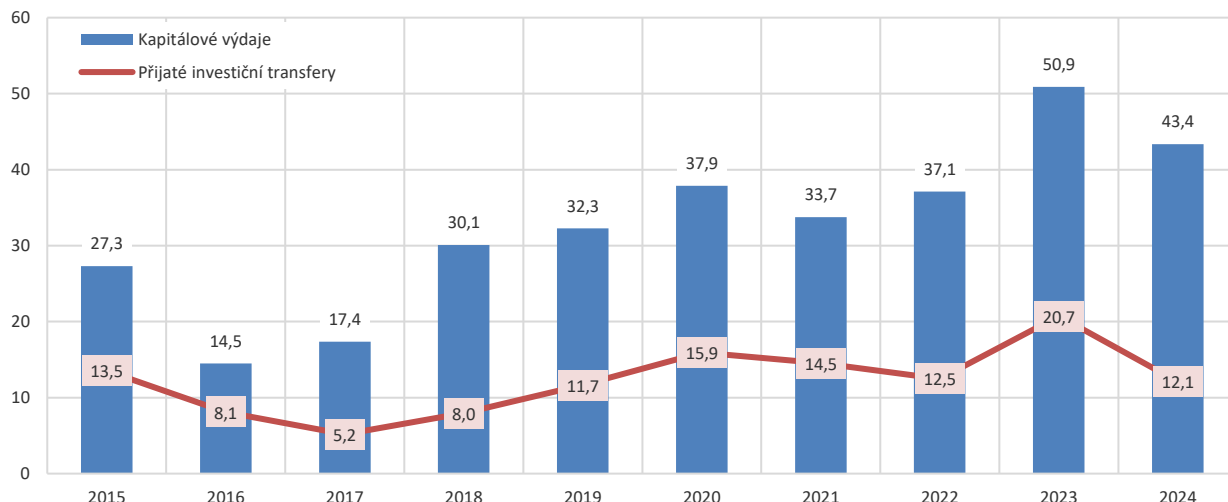

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Vývoj celkových výdajů krajů je závislý především na vývoji běžných výdajů, které v roce 2024 představovaly **87,4 % celkových výdajů**. Největší část běžných výdajů tvořily **neinvestiční transfery PO**, které v roce 2024 činily **223,7 mld. Kč** (meziroční růst o 2,5 %, tj. o 5,4 mld. Kč). Přičemž většina těchto transferů (**175,7 mld. Kč**) byla určena **pro organizace působící v oblasti školství** (meziročně nárůst o 1 %, tedy o 1,7 mld. Kč). Kraje na tyto výdaje obdržely ze státního rozpočtu v rámci **přímých výdajů na vzdělávání a dotací pro soukromé školy 175,9 mld. Kč**. Dále lze zmínit peněžní prostředky určené pro organizace působící v **oblasti dopravy (25,6 mld. Kč)** nebo **sociálních služeb (10,7 mld. Kč)**.

Vývoj kapitálových výdajů krajů měl od roku 2015 proměnlivé tendence, které byly, s výjimkou let 2017 a 2022, **silně závislé na přijatých investičních transferech**. Poměr přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích krajů činil v letech 2015–2024 v průměru 38,5 %.

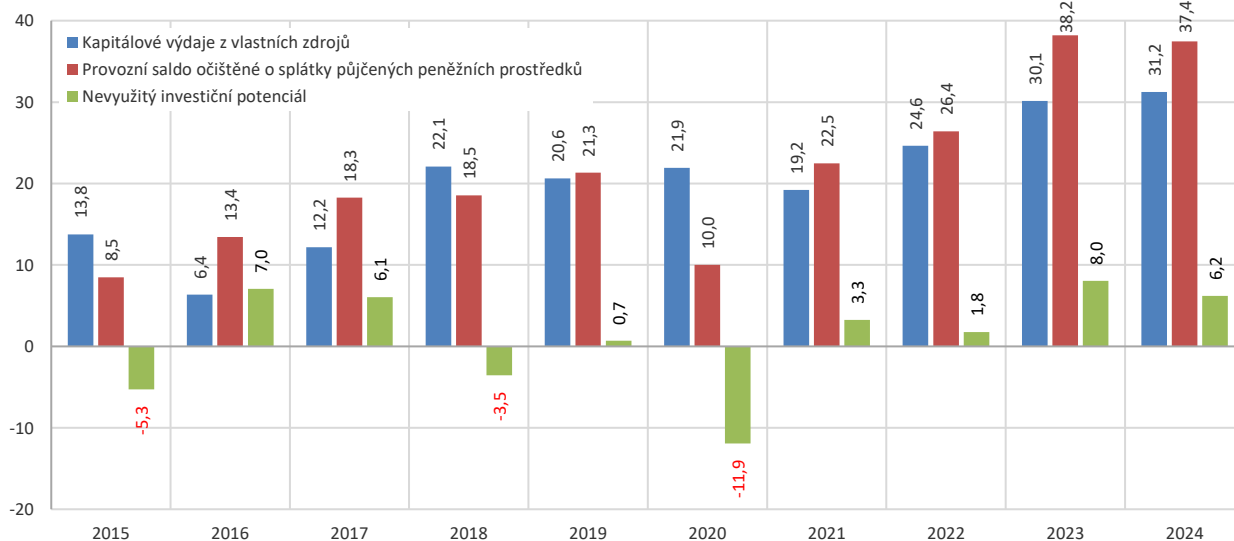
Graf č. 12: Kapitálové výdaje a přijaté investiční transfery krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Při grafickém porovnání **provozního salda⁴** očištěného o splátky půjčených peněžních prostředků a **kapitálových výdajů z vlastních zdrojů⁵** je patrné, že v roce 2024 kraje **plně nevyužily** svůj **investiční potenciál⁶**, a to ve výši **6,2 mld. Kč**. Mezi roky 2015–2024 kraje svůj investiční potenciál plně nevyužily v sedmi letech. V souhrnu se jednalo o **nevyužitý investiční potenciál** v celkové výši **12,3 mld. Kč**.

Graf č. 13: Využití investičního potenciálu krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

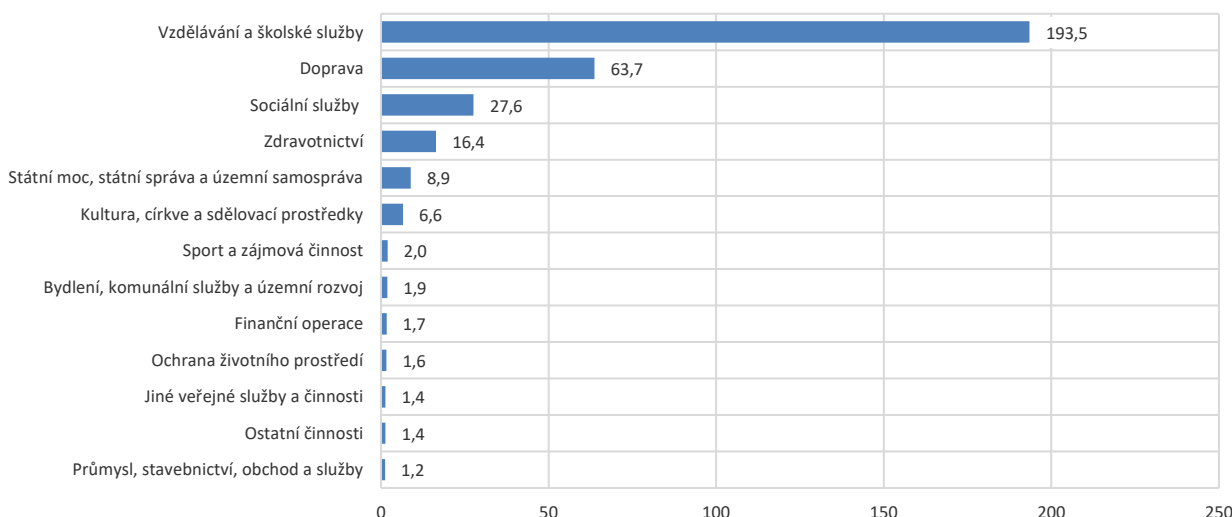
Z **odvětvového pohledu** směřovaly výdaje krajů především do **oblasti školství** ve výši **193,5 mld. Kč** (meziroční růst o 2,1 %, respektive o 4 mld. Kč více). Je nezbytné poznamenat, že naprostá většina výdajů krajů do oblasti školství byla nebo bude realizovaná z peněžních prostředků přijatých ze státního rozpočtu.

⁴ Provozním saldem se rozumí disponibilní peněžní prostředky, které z běžných příjmů mohou být využity na investice, případně splácení dluhů atd. Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

⁵ Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – přijaté investiční transfery. Nelze zohlednit časový nesoulad mezi okamžikem přijetí investičního transferu na konkrétní investiční akci a okamžikem, kdy je realizován kapitálový výdaj z přijatého transferu na konkrétní akci.

⁶ Rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky půjčených peněžních prostředků a kapitálovými výdaji z vlastních zdrojů.

Graf č. 14: Nejvýznamnější odvětvové výdaje krajů v roce 2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Rozpočty krajů v roce 2024 ovlivnily výdaje související s mimořádnými událostmi, zejména s válečným konfliktem na Ukrajině a zářijovými povodněmi způsobenými tlakovou níží Boris. **V rámci humanitární pomoci Ukrajině a jejím občanům kraje vynaložily celkem 1,3 mld. Kč.** Nejvyšší podíl na těchto výdajích měly Středočeský kraj (210,7 mil. Kč), Moravskoslezský kraj (173,5 mil. Kč), Jihomoravský kraj (140,5 mil. Kč), Ústecký kraj (138,4 mil. Kč) a Karlovarský kraj (128,6 mil. Kč). **Výdaje spojené s likvidací škod po povodních dosáhly celkem 2,1 mld. Kč,** přičemž největší finanční zátěž nesly nejvíce postižené regiony – Moravskoslezský kraj (1,1 mld. Kč) a Olomoucký kraj (1 mld. Kč).

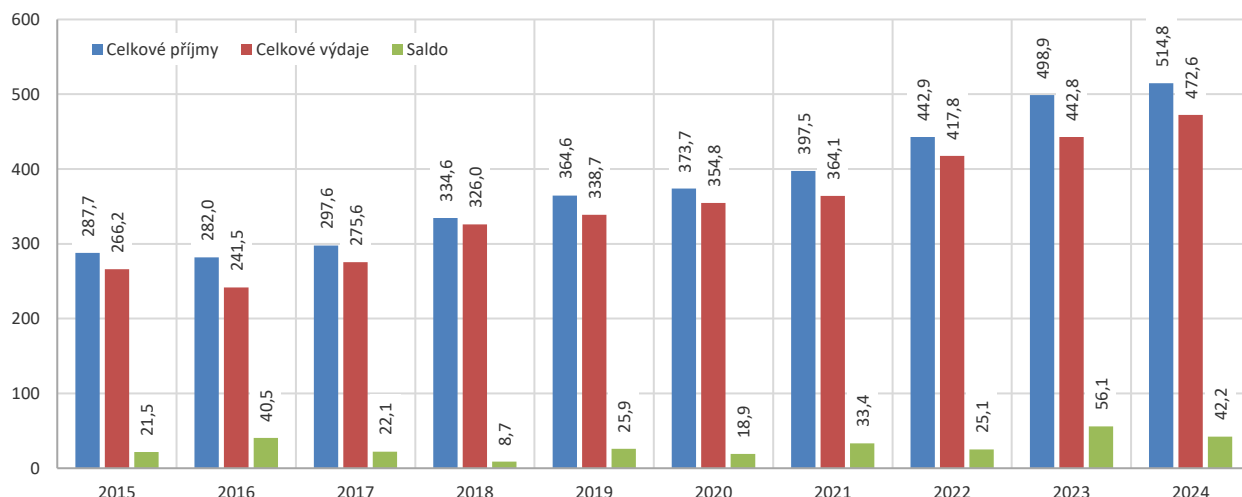
V souvislosti s uvedenými výdaji je nezbytné uvést, že jejich naprostá většina je, nebo případně bude hrazena ze státního rozpočtu.

3 Souhrnné výsledky hospodaření obcí a DSO

Hospodaření obcí v roce 2024 skončilo **přebytkem ve výši 42,2 mld. Kč**, což představuje meziroční **pokles o 24,7 %** (respektive o 13,9 mld. Kč). Navzdory tomuto poklesu se jedná o **druhý nejvyšší přebytek hospodaření v historii**. Saldo rozpočtu obcí v letech 2015–2024 vykazovalo značné výkyvy, kdy se pohybovalo v rozmezí od 8,7 mld. Kč (v roce 2018) do rekordních 56,1 mld. Kč (v roce 2023). **Bez hospodaření hl. m. Prahy**, které výrazně ovlivňuje celkové výsledky hospodaření obcí, dosáhly celkové konsolidované **příjmy obcí 373,8 mld. Kč, výdaje 354,5 mld. Kč a výsledek hospodaření činil 19,3 mld. Kč.** Meziročně tak **přebytek rozpočtu klesl o 28,2 %** (o 7,6 mld. Kč), čímž potvrzuje jeho volatilitu a výrazné meziroční výkyvy.

Obce ve svých schválených rozpočtech očekávaly **pro rok 2024 schodek ve výši 80,5 mld. Kč**, ale **skutečnost byla vyšší o 122,8 mld. Kč.** Vzniklý rozdíl byl způsoben především **podhodnocením daňových (o 11,7 %) a nedaňových příjmů (o 45,4 %) a nadhodnocením kapitálových výdajů (o 17,6 %).**

Graf č. 15: Příjmy, výdaje a saldo obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

3.1 Příjmy obcí

Celkové příjmy obcí dosáhly **514,8 mld. Kč**, meziročně **vzrostly o 3,2 %**, tj. o 15,9 mld. Kč. V případě **očistění celkových příjmů** o transfery určené na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy ve výši 25 mld. Kč, které přijalo hl. m. Praha, činí **celkové příjmy 489,8 mld. Kč**.

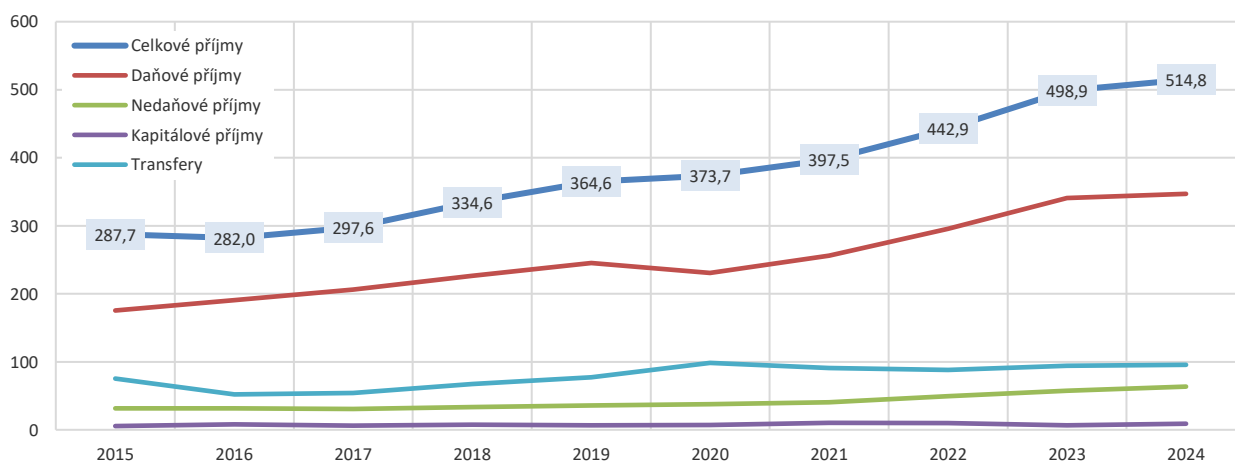
3.1.1 Vlastní příjmy

Vlastní příjmy obcí činily **419,2 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **růstu o 3,5 %**, respektive o 14,2 mld. Kč. **Podíl vlastních příjmů** na celkových příjmech obcí představuje 81,1 %. **Na očištěných příjmech obcí** dokonce představuje **podíl ve výši 85,6 %**. Obce jsou tedy **rozpočtově soběstačné** a **nevykazují významnou závislost na přijatých transferech**.

Meziroční růst byl vykázan u všech složek vlastních příjmů, kdy u **daňových příjmů** došlo k **růstu o 1,8 %**, tedy o 6,2 mld. Kč. **Nedaňové příjmy** vykázaly **růst o 10,4 %**, tj. o 6 mld. Kč na 63,5 mld. Kč. **Minoritní kapitálové příjmy vzrostly dokonce o 29,4 %**, respektive o 2 mld. Kč na 8,7 mld. Kč.

V případě přijatých transferů došlo k minimálnímu **růstu o 1,8 %**, tedy o 1,8 mld. Kč.

Graf č. 16: Struktura příjmů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)

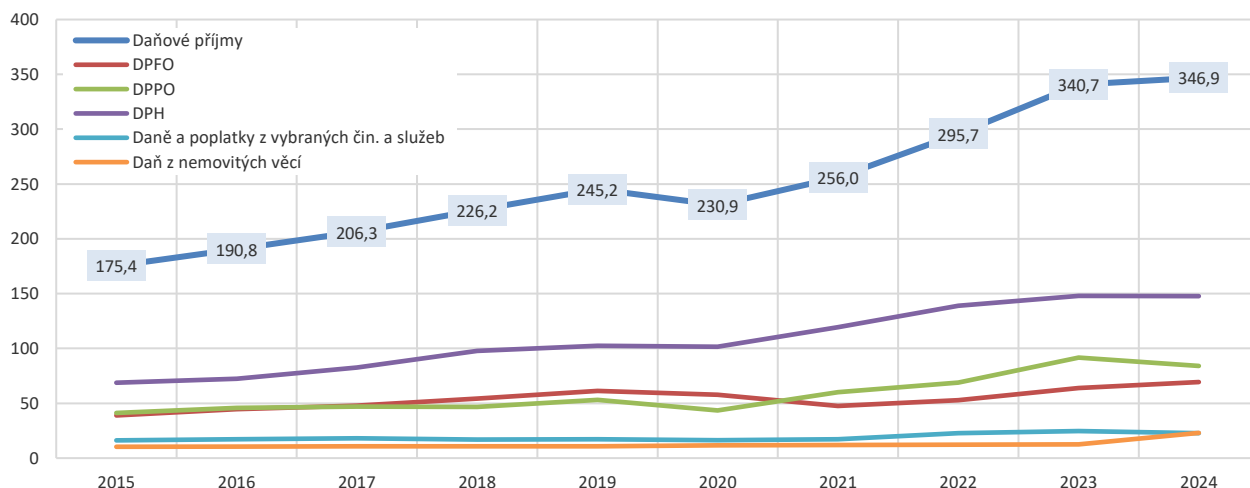
Zdroj: IISSP, výpočty MF

Daňové příjmy obcí navázaly i v roce 2024 na meziroční růstovou tendenci, kterou měly, s výjimkou roku 2020, kdy došlo k poklesu inkasa daňových příjmů především v důsledku pandemie covid-19, v celém sledovaném období. Nicméně meziroční růst v roce 2024 významně klesl. Nejvýznamnější růst byl vykázan

u **příjmů z daně z nemovitých věcí**, které se meziročně **zvýšily o 84,3 %**, tedy o 10,5 mld. Kč, na 23 mld. Kč. I přes výrazný meziroční nárůst příjmů z daně z nemovitých věcí **obce opět plně nevyužily možnost stanovení místních koeficientů**, kdy **5 348 obcí nestanovilo žádný koeficient**. Dále se meziročně zvýšilo inkaso **DPFO**, u kterého došlo k **růstu o 8,5 %**, respektive o 5,4 mld. Kč na 69,4 mld. Kč.

U ostatních složek daňových příjmů došlo meziročně k poklesu, kdy inkasa **DPPO kleslo o 8,2 %**, tj. o 7,5 mld. Kč na 84,1 mld. Kč, **příjmy z daní a poplatků z vybraných činností klesly o 8,3 %**, tedy o 2,1 mld. Kč na 22,6 mld. Kč a inkaso z **DPH zůstalo meziročně na podobné úrovni**, kdy nepatrně **kleslo o 0,1 %** na 147,8 mld. Kč.

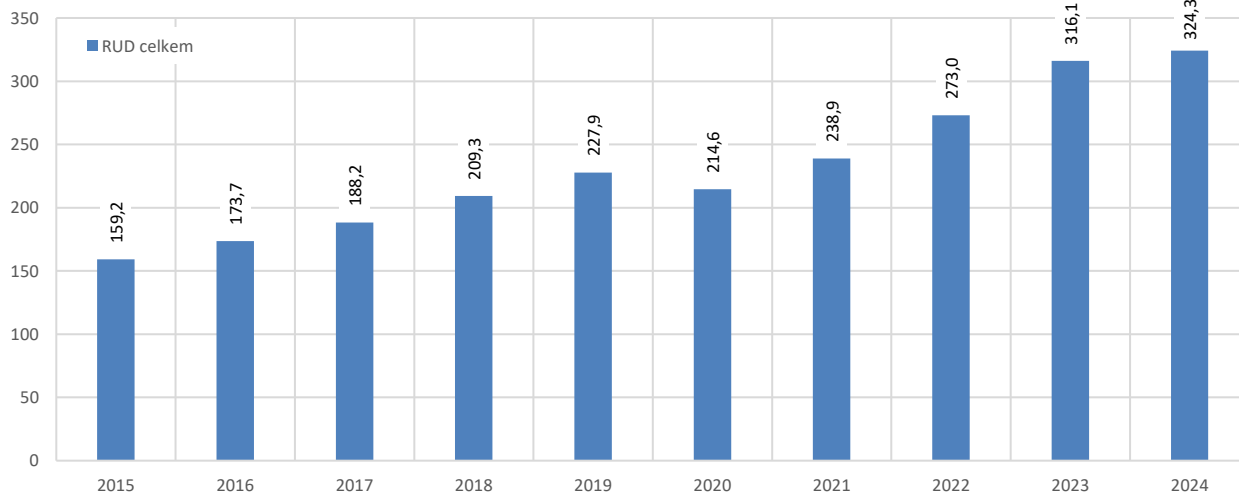
Graf č. 17: Struktura daňových příjmů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

V případě příjmů obcí z **RUD** došlo v roce 2024 k meziročnímu **růstu o 2,6 %**, tedy o 8,3 mld. Kč na **342,3 mld. Kč**. Vývoj příjmů obcí z RUD tak navázal na předchozí roky, kdy, vyjma roku 2020, došlo vždy k meziročním růstům těchto příjmů.

Graf č. 18: Celkový příjem obcí v rámci RUD v letech 2015–2024 (mld. Kč)

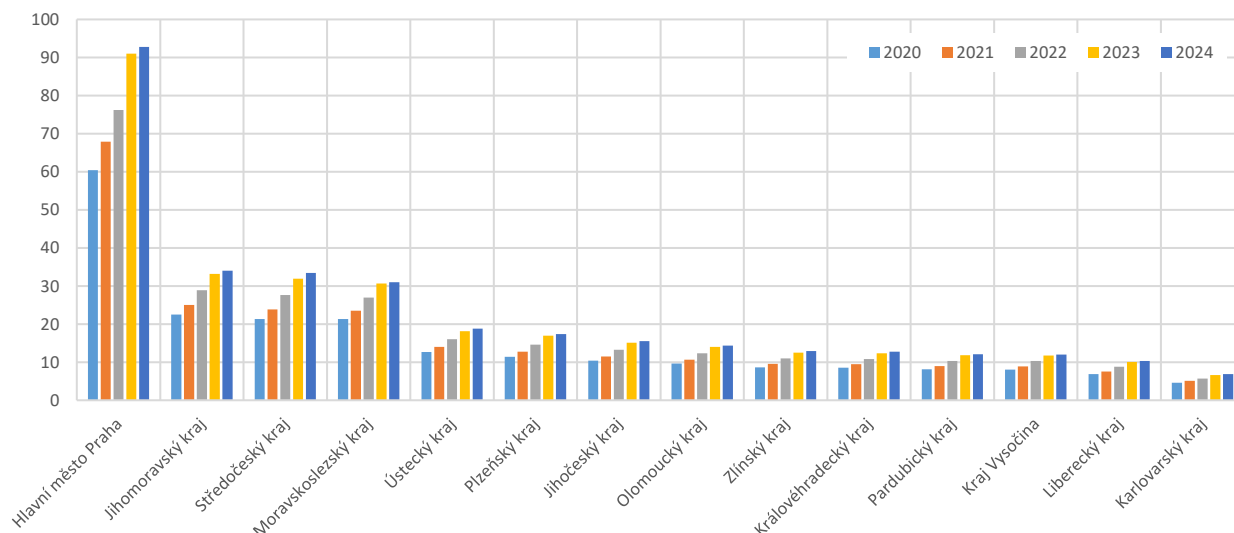

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Při pohledu na příjmy obcí z RUD v jednotlivých krajích lze vidět značné rozdíly. Zcela vyčnávajícím je hl. m. Praha, které je však svým postavením zcela unikátní a nelze ho jednoduše srovnávat s jinými obcemi. Následně obdržely nejvyšší příjmy v rámci RUD obce z Jihomoravského kraje (34 mld. Kč), Středočeského kraje (33,5 mld. Kč) nebo obce z Moravskoslezského kraje (31 mld. Kč). Naopak nejméně činilo inkaso obcí z Karlovarského kraje (6,9 mld. Kč) a Libereckého kraje (10,3 mld. Kč), což je dáno i strukturou a velikostí obcí v uvedených krajích.

V letech 2020–2024 došlo u obcí ve všech krajích ke značnému nárůstu jejich příjmů v rámci RUD, kdy nejnižší růst byl vykázan u obcí v Moravskoslezském kraji (o 45,4 %).

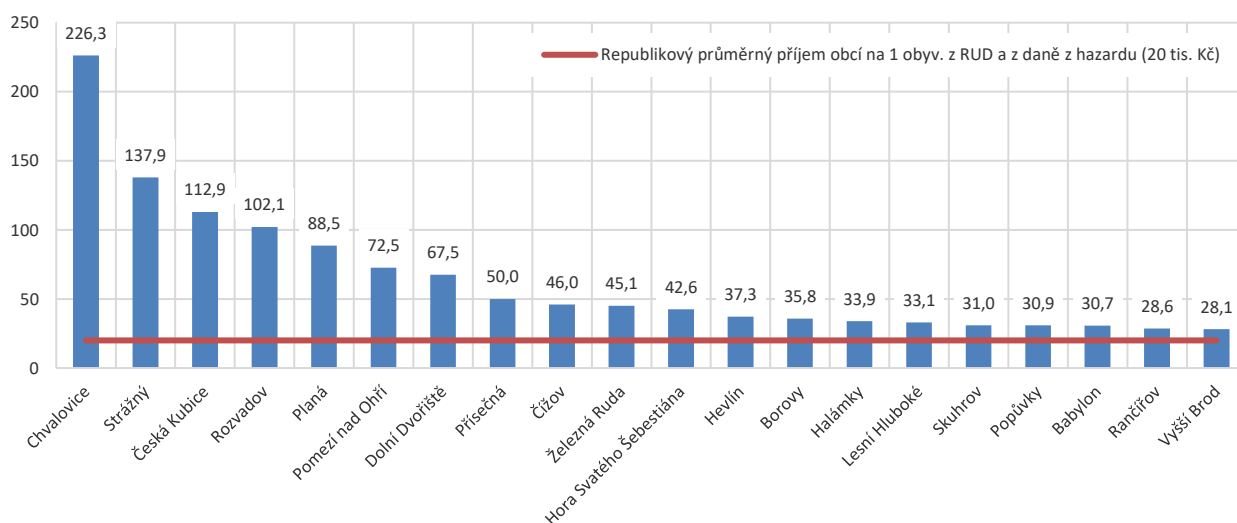
Graf č. 19: Příjem obcí v rámci RUD dle jednotlivých krajů v letech 2020–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

V části daňových příjmů stojí za zmínku příjem vybraných obcí z **daní z hazardních her**, který sice z celkového pohledu na příjem obcí zastává naprosto minimální podíl, nicméně u vybraných obcí tvoří značnou část jejich příjmů. V některých případech dokonce několikanásobně překračuje republikový průměr. Jak je patrné z následujícího grafu, tak **nejvyšší příjem** z rozpočtového určení daní a z **daní z hazardních her** má na **1 obyvatele obec Chvalovice**, která se svým **příjmem ve výši 226,3 tis. Kč** překračuje republikový průměr **11,5krát (v roce 2023 ho překračovala 24,2krát)**. Dále je možné zmínit obce **Strážný (7krát, v roce 2023 13,3krát)**, **Česká Kubice (5,8krát, v roce 2023 11,7krát)** nebo **Rozvadov (5,2krát, v roce 2023 10,2krát)**.

Graf č. 20: Příjem vybraných obcí z rozpočtového určení daní a z daní z hazardních her na 1 obyv. v roce 2024 (tis. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Zdrojem **nedaňových příjmů** obcí byly **především příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku**, které dosáhly **17,1 mld. Kč** (meziročně **o 6 %**, tj. o 1 mld. Kč **více**) a **příjmy z vlastní činnosti**, které mírně **vzrostly**, a to **o 2,8 %**, respektive o 0,4 mld. Kč na **14,8 mld. Kč**.

Kapitálové příjmy tvořily pouze **minoritní část** v podobě **1,7 %** z celkových příjmů obcí.

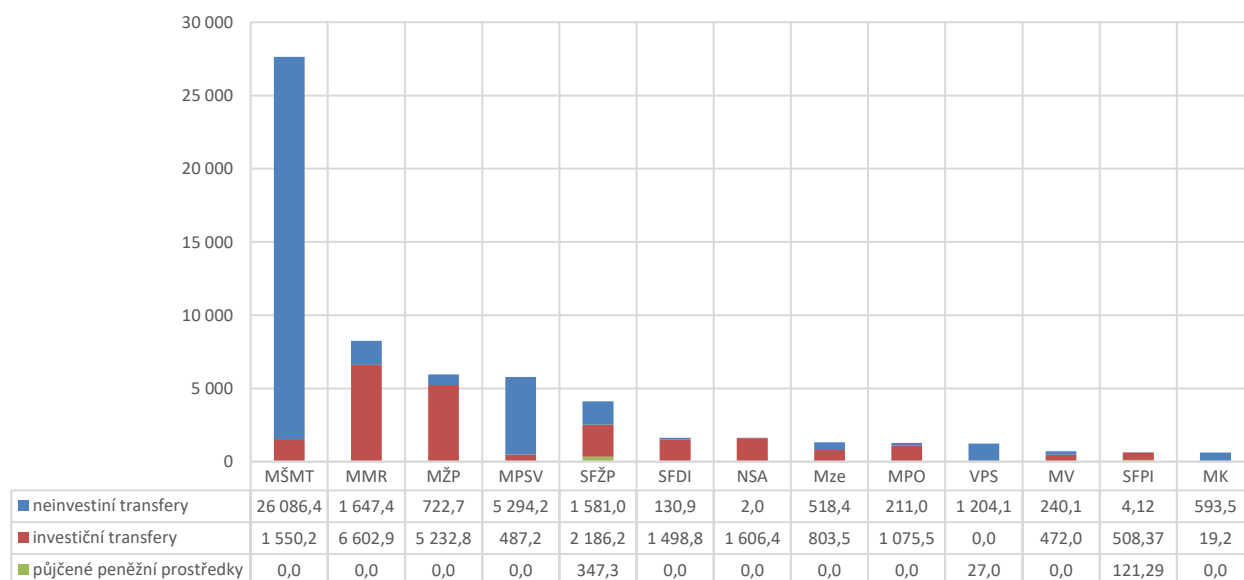
3.1.2 Přijaté transfery

Obce v roce 2024 přijaly **transfery v celkové výši 95,7 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **růstu o 1,8 %**, tj. o 1,7 mld. Kč. K růstu celkových přijatých transferů obcí přispěly pouze **investiční transfery**, které **dosáhly 28,3 mld. Kč** a meziročně došlo k jejich **růstu o 12,5 %**, tj. o 3,2 mld. Kč. **Neinvestiční transfery činily 67,3 mld. Kč** a meziročně jejich objem **klesl o 2,1 %**, tj. o 1,5 mld. Kč.

Největší část neinvestičních transferů přijaly obce z **rozpočtu kapitoly MŠMT**, které činily **26,1 mld. Kč** a meziročně se **snížily o 16,6 %**, tj. o 5,2 mld. Kč. Nicméně je třeba uvést, že naprostou **většinu těchto peněžních prostředků přijalo hl. m. Praha v rámci transferů na přímé výdaje na vzdělávání a dotací pro soukromé školy ve výši 25 mld. Kč**. Dále lze zmínit peněžní prostředky přijaté z **rozpočtu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí** (dále jen „MPSV“) ve výši **5,3 mld. Kč**, které meziročně **klesly o 8,7 %**, respektive o 0,5 mld. Kč.

Z pohledu **investičních transferů** přijaly obce **nejvíce peněžních prostředků z rozpočtu kapitoly MMR** ve výši **6,6 mld. Kč** (meziročně **o 6,1 %**, tj. o 0,4 mld. Kč **méně**). Dále lze zmínit peněžní prostředky ve výši **5,2 mld. Kč** poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MŽP** (meziročně **o 29,2 %**, tj. o 1,2 mld. Kč **více**), případně peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MŠMT** ve výši **1,6 mld. Kč** (meziročně **o 143,6 %**, tedy o 0,9 mld. Kč **více**).

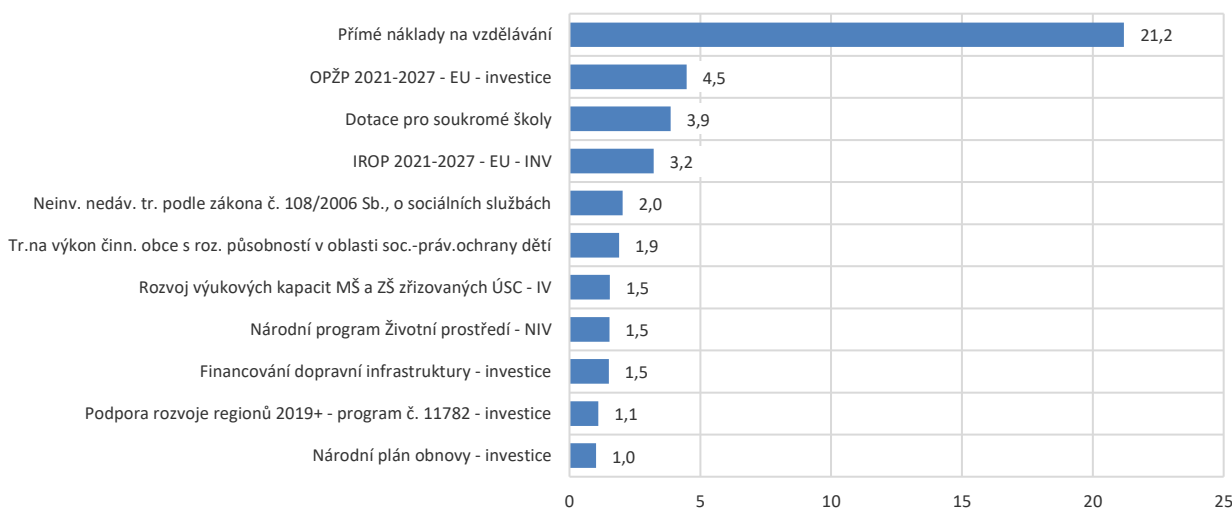
Graf č. 21: Přehled nejvýznamnějších transferů a půjčených peněžních prostředků přijatých obcemi ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů v roce 2024 (mil. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

V případě jednotlivých dotačních titulů přijaly obce nejvíce peněžních prostředků **v rámci přímých výdajů na vzdělávání (růst o 1,8 %**, tj. o 0,4 mld. Kč na 21,2 mld. Kč), **OP Životní prostředí 2021-2027 – investice – podíl EU (meziroční navýšení o 93,4 %**, tedy o 2,2 mld. Kč na 4,5 mld. Kč), dotací pro soukromé školy (meziročně **více o 11,7 %**, respektive o 0,4 mld. Kč na 3,9 mld. Kč) případně obce přijaly nemalé prostředky v rámci **IROP 2021-2027 – investice – podíl EU (nárůst o 527,1 %**, tj. o 2,7 mld. Kč na 3,2 mld. Kč).

Graf č. 22: Nejvýznamnější transfery přijaté obcemi v roce 2024 (mld. Kč)

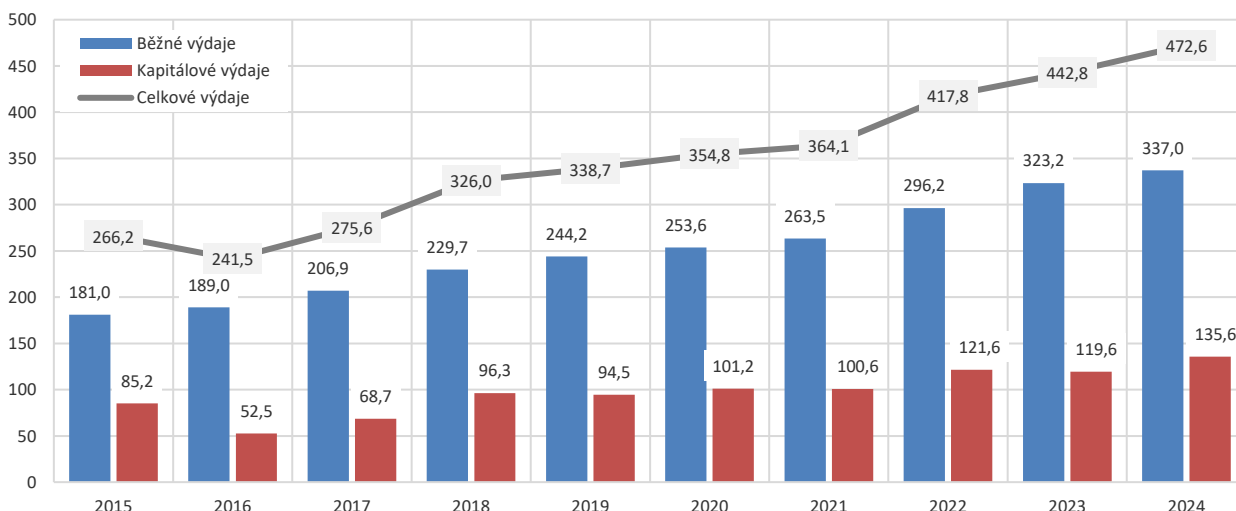

Zdroj: IISSP, výpočty MF

3.2 Výdaje obcí

Celkové výdaje obcí pokračují v růstovém trendu. V roce 2024 činily **celkové výdaje obcí 472,6 mld. Kč** a meziročně se **zvýšily o 6,7 %**, tj. o 29,8 mld. Kč. Po **očistění celkových výdajů** obcí o transfery na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy činí jejich výše **447,5 mld. Kč**. Na meziročním zvýšení celkových výdajů se podílely jak **běžné výdaje**, které se **zvýšily o 4,2 %**, tedy o 13,7 mld. Kč, **na 337 mld. Kč**, tak **kapitálové výdaje**, u kterých došlo proti předchozímu roku k **růstu o 13,4 %**, respektive o 16 mld. Kč, **na 135,6 mld. Kč**.

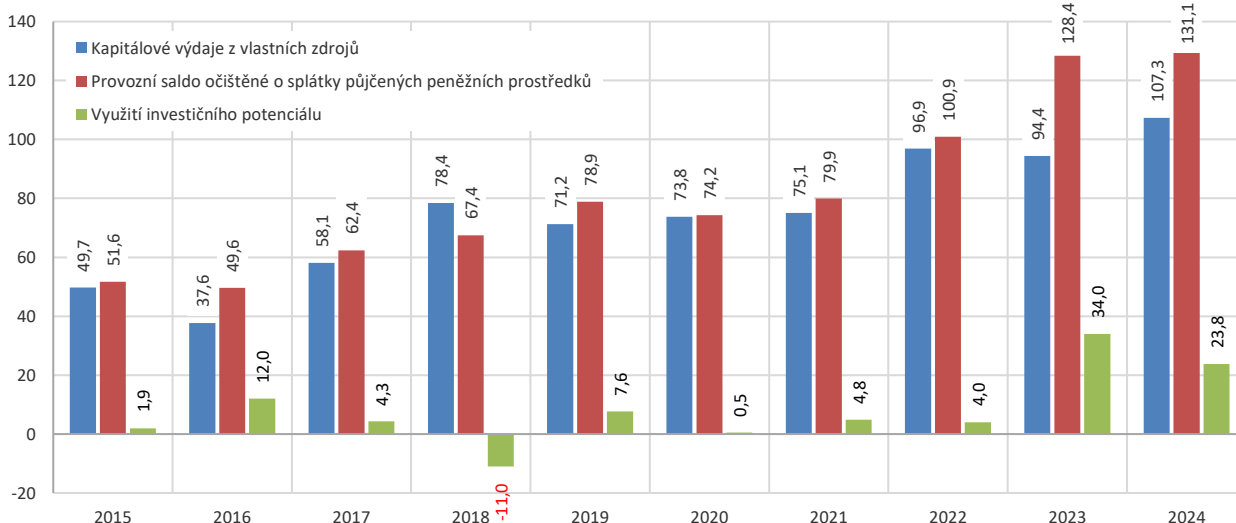
Graf č. 23: Struktura výdajů obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Obce v **posledních šesti letech svůj investiční potenciál plně nevyužily**. Od roku 2015 ho využily dokonce pouze jednou, a to v roce 2018. Na celkovém **nevyužitém investičním potenciálu obcí se významně podílí hl. m. Praha**, které **od roku 2013 nevyužilo svůj investiční potenciál ani jednou**. **Nevyužívání investičního potenciálu může znamenat ohrožení rozvoje obcí** a zároveň dochází k **znehodnocování peněžních prostředků** držených na **bankovních účtech**. Plánované finančně náročné investiční akce je z dlouhodobého hlediska efektivnější financovat se zapojením cizích zdrojů (např. formou standardních úvěrových produktů komerčních bank), než si na ně dlouhodobě spořit.

Graf č. 24: Využití investičního potenciálu obcí v letech 2015–2024 (mld. Kč)

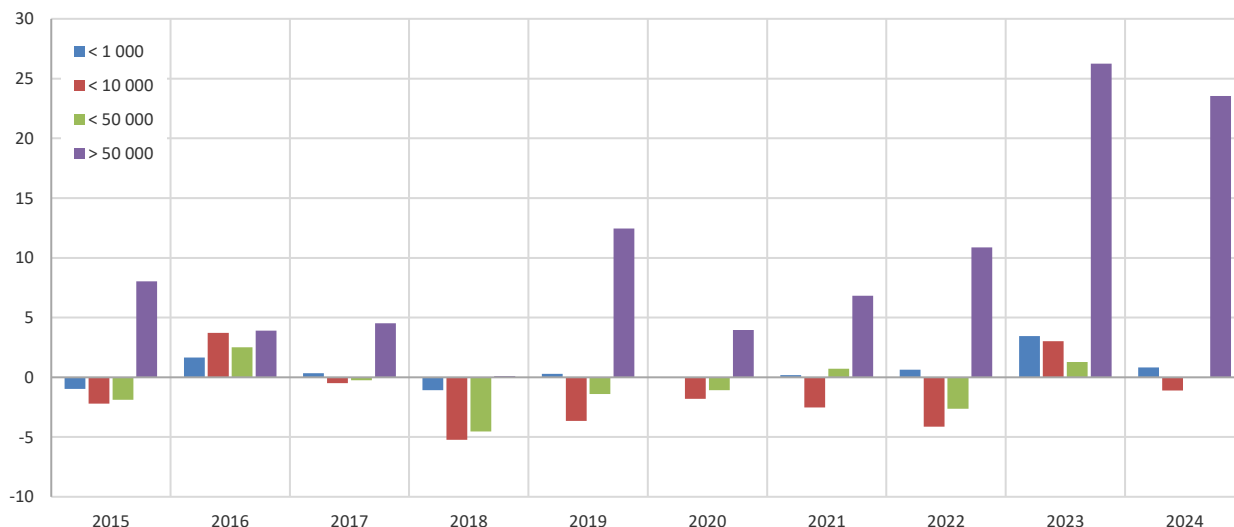

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Po rozdělení obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel lze spatřit masivní vliv nejlidnatějších obcí, zejména hl. m. Prahy, na **nevyužívání investičního potenciálu obcí**. Zajímavá je skutečnost, kdy **nejmenší obce do 1 tis. obyvatel také z celkového pohledu plně nevyužívají svůj investiční potenciál**. Obce od

1 tis. obyvatel do 50 tis. obyvatel naopak ve sledovaném období svůj **investiční potenciál převážně využívaly**.

Graf č. 25: Nevyužitý investiční potenciál obcí dle velikostních skupin podle počtu obyvatel 2015–2024 (mld. Kč)

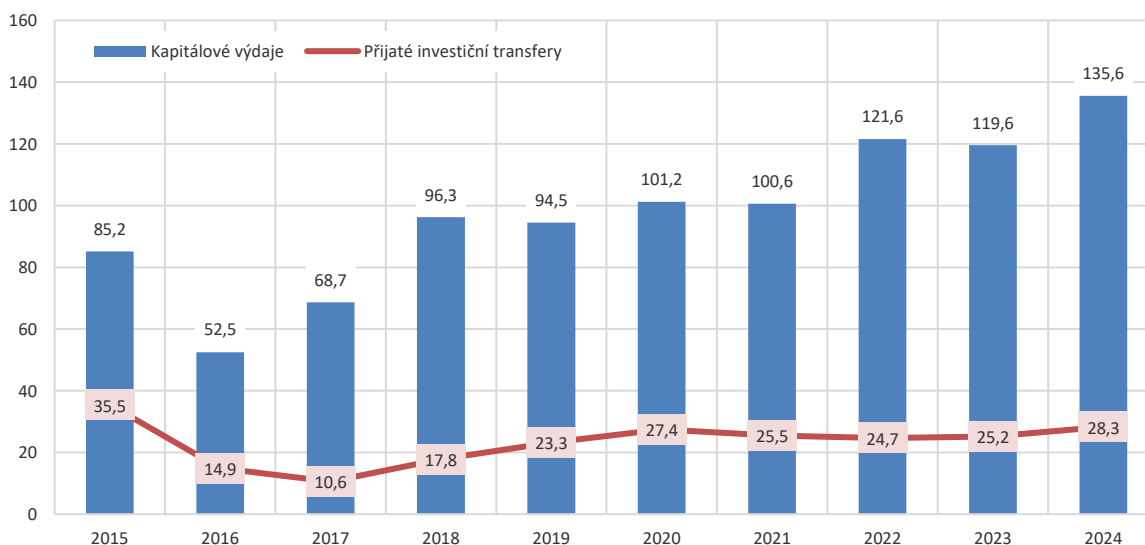

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Z detailnějšího pohledu na **běžné výdaje** obcí, které **představují 71,3 % celkových výdajů**, vyplývá, že většina peněžních prostředků obcí směřovala do **neinvestičních transferů PO (79,8 mld. Kč)**. Jednalo se především o organizace působící v oblastech **školství (45,8 mld. Kč)**, **sociálních služeb (11 mld. Kč)** a **kultury (10,3 mld. Kč)**, nebo **bydlení a komunálních služeb (5,8 mld. Kč)**. Dále významnou část z běžných výdajů tvořily výdaje na **nákup služeb (62,6 mld. Kč)**, kdy největší část peněžních prostředků směřovala na **sběr a svoz komunálních odpadů (11,8 mld. Kč)**, **činnosti místní správy (9,7 mld. Kč)** nebo výdaje spojené se **silnicemi (9,2 mld. Kč)**. Významná část běžných výdajů byla dále vynaložena na **platy a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného zákonného pojištění placeného zaměstnavatelem (70,7 mld. Kč)**, **neinvestiční transfery podnikatelům (40,9 mld. Kč)**, případně výdaje na ostatní nákupy (28,7 mld. Kč).

Vývoj kapitálových výdajů obcí od roku 2015 značně kolísá a zároveň příliš **nekoreluje s objemem přijatých investičních transferů**. Z celkového pohledu **nízká závislost investičních výdajů obcí na přijatých investičních transferech** vyplývá také z výrazně nižšího poměru investičních přijatých transferů na kapitálových výdajích obcí, než je tomu např. u krajů. U obcí se tento poměr pohyboval v letech 2015-2024 v rozmezí od 15,4 % (v roce 2017) do 41,6 % (v roce 2015). V roce 2024 činil tento podíl 21 %, což je mírně pod průměrem podílů vykázaných v letech 2015-2024, který činil 24,7 %.

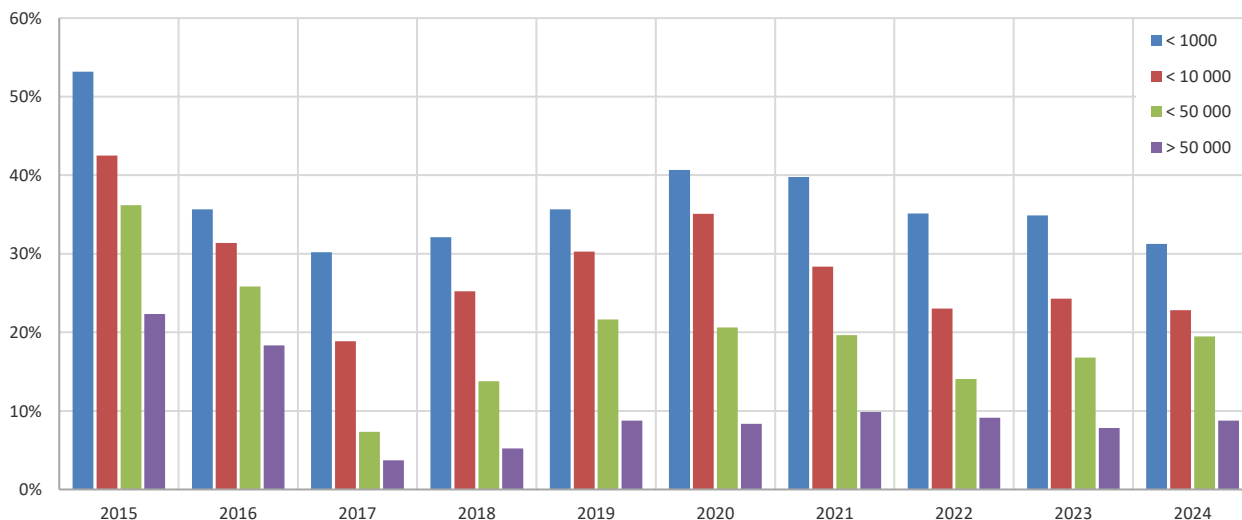
Graf č. 26: Kapitálové výdaje a investiční transfery přijaté obcemi v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Závislost kapitálových výdajů obcí podle velikostních kategorií dle počtu obyvatel na přijatých investičních transferech je velmi rozdílná. **U nejmenších obcí je realizace investičních akcí značně závislá na přijatých dotacích, ale postupně se tato závislost snižuje.**

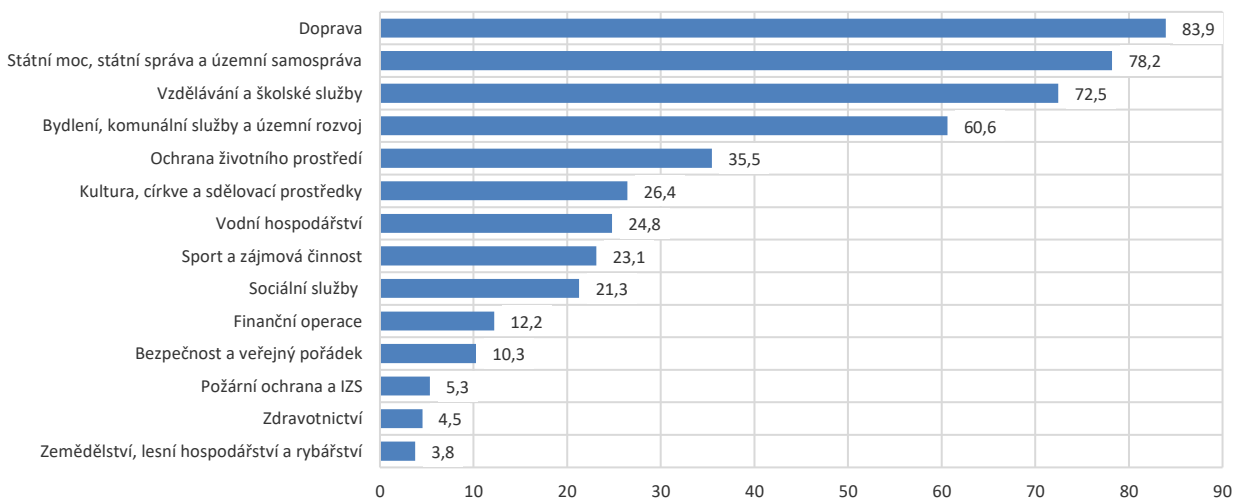
Graf č. 27: Podíl přijatých investičních transferů na kapitálových výdajích obcí v rozdělení podle počtu obyvatel v letech 2015–2024 (%)

Zdroj: MF

V případě odvětvových výdajů obcí směřovala většina peněžních prostředků do oblasti **dopravy (83,9 mld. Kč)**, kde byla největší část peněžních prostředků určena na **dopravní obslužnost (34,6 mld. Kč)** nebo výdaje na **silnice (30,2 mld. Kč)**. Dále lze zmínit výdaje určené na **státní moc, státní správu a územní samosprávu (78,2 mld. Kč, tj. o 13,1 % více)**, které směřovaly především na **činnost místní správy (67,5 mld. Kč)**, případně výdaje do oblasti **vzdělávání (72,5 mld. Kč, které zůstaly meziročně na podobné úrovni.**

Graf č. 28: Nejvýznamnější odvětvové výdaje obcí v roce 2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Rozpočty obcí v roce 2024 ovlivnily výdaje související s mimořádnými událostmi, zejména s válečným konfliktem na Ukrajině a zářijovými povodněmi způsobenými tlakovou níží Boris. **V rámci humanitární pomoci Ukrajině a jejím občanům obce vynaložily celkem 0,4 mld. Kč.** Naprostá většina těchto výdajů byla realizována hl. m. Prahou (0,3 mld. Kč). **Výdaje spojené s likvidací škod po povodních dosáhly celkem 1,5 mld. Kč, přičemž největší finanční zátěž nesly obce z nejvíce postižených regionů – Moravskoslezský kraj (1,1 mld. Kč) a Olomoucký kraj (0,3 mld. Kč).**

Nezbytné je v souvislosti s uvedenými výdaji podotknout, že jsou z naprosté většiny propláceny ze státního rozpočtu.

3.3 Hospodaření hlavního města Prahy

Rozpočtové hospodaření hl. m. Prahy je v rámci výkaznictví sledováno jako rozpočet obce, a proto je zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hl. m. Prahy v rámci ÚR je však specifické, a to jak z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), tak současně i z hlediska objemu peněžních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. **Příjmy hl. m. Prahy představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů** (v roce 2024 představovaly **27,4 %**). V následující části jsou proto výsledky hospodaření hl. m. Prahy uvedeny samostatně.

Hl. m. Praha **dlouhodobě**, stejně jako ostatní ÚR, **schvaluje svůj rozpočet se schodkem**. Dosažené výsledky hospodaření ve **skutečnosti** jsou však ve **výrazném přebytku**. Pro rok **2024 byl schválen rozpočet se schodkem ve výši 7,8 mld. Kč**, ale **skutečný výsledek hospodaření dosáhl přebytku ve výši 23 mld. Kč**.

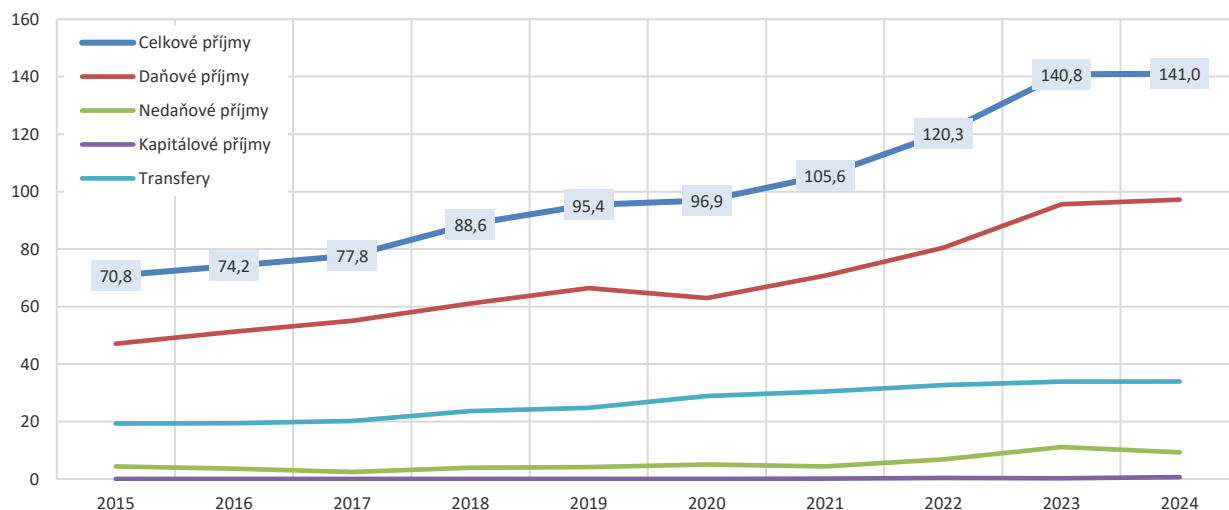
3.3.1 Příjmy hl. m. Prahy

Celkové příjmy hl. m. Prahy v celém sledovaném období permanentně rostou. V roce 2024 však došlo k jejich pouze minimálnímu **růstu o 0,2 %**, tj. o 0,2 mld. Kč, na **141 mld. Kč**. Po **očistění** o transfery na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy však jejich výše činí **116 mld. Kč**.

V roce 2024 došlo u inkasa **daňových příjmů** hl. m. Prahy k meziročnímu **růstu o 1,7 %**, tj. o 1,7 mld. Kč, na **97,2 mld. Kč**. **Transfery** zůstaly meziročně **na podobné úrovni**, tj. dosáhly **33,9 mld. Kč**. **Nedaňové příjmy** meziročně klesly **o 16,8 %**, respektive o 1,9 mld. Kč, na **9,2 mld. Kč**. V případě **kapitálových příjmů** došlo k **výraznému meziročnímu růstu o 174,6 %** na **0,7 mld. Kč**. I přesto však nedaňové a kapitálové příjmy představovaly v souhrnu pouze 7 % z celkových příjmů hl. m. Prahy.

Při schvalování rozpočtu hl. m. Prahy bylo oproti prognóze MF očekáváno meziroční snížení daňových příjmů. Město predikovalo daňové příjmy ve výši 77,3 mld. Kč, avšak skutečný výnos dosáhl o 25,8 % vyšší hodnoty, tedy 97,2 mld. Kč (rozdíl o 19,9 mld. Kč). Oproti roku 2023 došlo ke zlepšení přesnosti predikce hlavního města Prahy, kdy tehdejší odchylka činila 31,4 %.

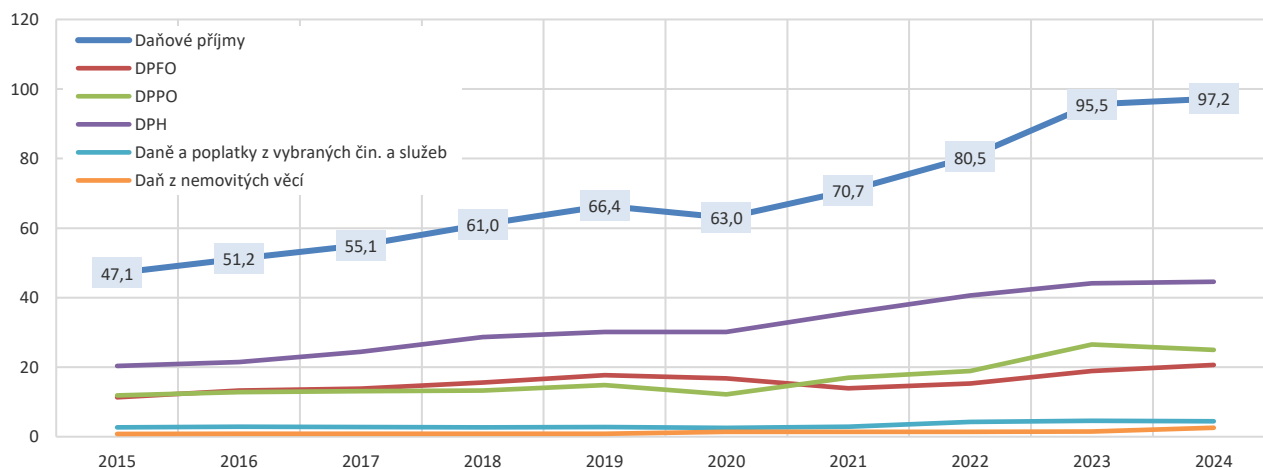
Graf č. 29: Struktura příjmů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

V případě struktury **daňových příjmů města**, které **tvoří 68,9 % celkových příjmů**, představuje nejvýznamnější část **inkaso DPH**, které dosáhlo **44,6 mld. Kč** (meziročně **o 1 %**, tj. o 0,4 mld. Kč **více**), dále následuje inkaso **DPPO** ve výši **25 mld. Kč** (meziroční **pokles o 5,8 %**, tj. o 1,5 mld. Kč) a inkaso **DPFO** ve výši **20,6 mld. Kč** (meziročně **o 9,5 %**, tj. o 1,8 mld. Kč **více**). Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daň z nemovitých věcí tvoří pouze zlomkovou část daňových příjmů, které v součtu činí 7 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 16,1 %.

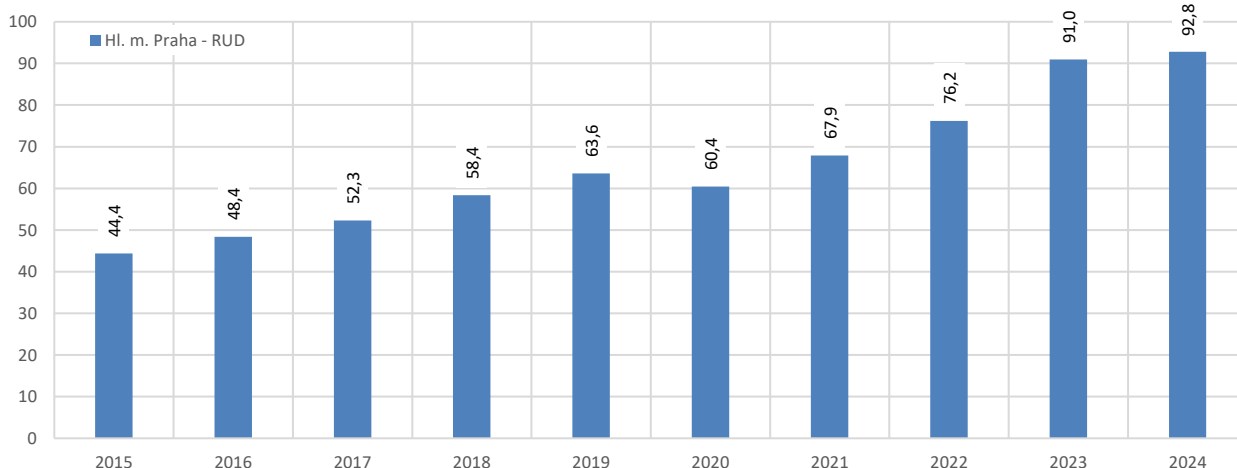
Graf č. 30: Struktura daňových příjmů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Vývoj příjmů hl. m. Prahy plynoucích z RUD meziročně pravidelně roste s výjimkou v roce 2020. V roce 2024 však došlo ke zpomalení meziročních růstů, kdy se objem přijatých peněžních prostředků zvýšil o 2 %. Přičemž v posledních deseti letech byl průměrný meziroční růst 8,7 %, a to včetně meziročního poklesu 5 % v roce 2020.

Graf č. 31: Příjem hl. m. Prahy z RUD v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Přijaté transfery hl. m. Prahou v roce 2024 zůstaly meziročně na podobné úrovni, kdy činily 33,9 mld. Kč. Minimální meziroční pokles **neinvestičních transferů** o 0,6 %, tedy o 0,2 mld. Kč, na **32,7 mld. Kč**, byl kompenzován meziročním nárůstem přijatých **investičních transferů** (o 23,1 %, respektive o 0,2 mld. Kč).

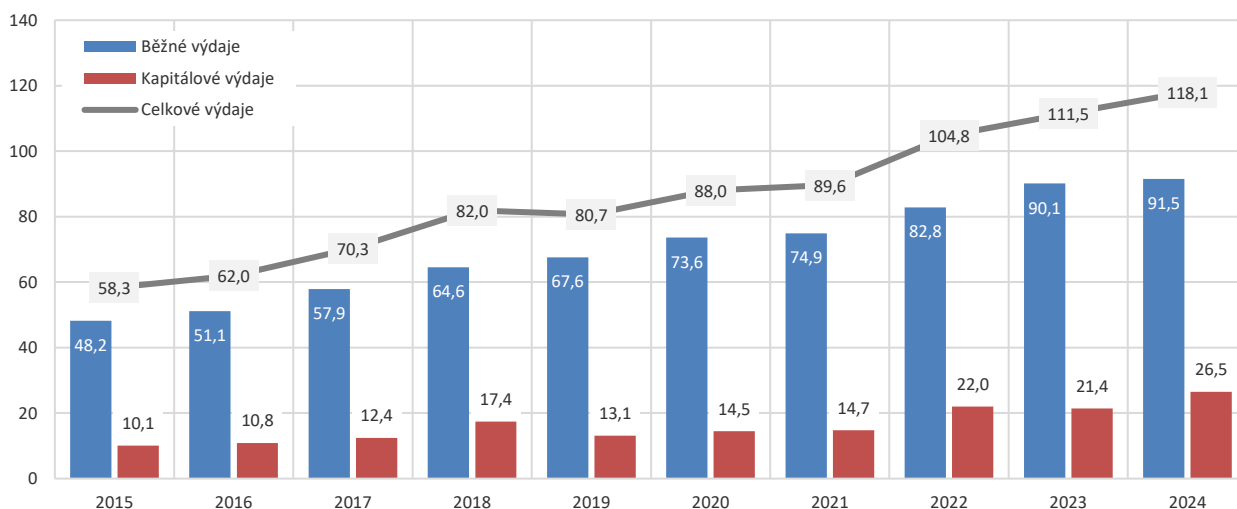
U **neinvestičních přijatých transferů** se jednalo především o **peněžní prostředky z rozpočtu kapitoly MŠMT** ve výši **25,3 mld. Kč** (meziroční pokles o 1 %, tj. o 0,3 mld. Kč), které z naprosté většiny tvořily transfery na přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy v celkové výši 25 mld. Kč (meziročně o 3,2 %, tj. o 0,8 mld. Kč více). Dále je možné zmínit peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu kapitoly **MPSV** ve výši **2,4 mld. Kč** (meziročně o 6,2 %, tj. o 0,2 mld. Kč méně).

Investiční transfery přijalo hl. m. Praha především z rozpočtu **SFDI** ve výši **0,5 mld. Kč** (meziročně o 50,9 %, tj. o 0,2 mld. Kč více) případně z rozpočtu **kapitoly MMR** ve výši **0,4 mld. Kč**, které meziročně zůstaly na podobné úrovni.

3.3.2 Výdaje hl. m. Prahy

Celkové výdaje hl. m. Prahy se meziročně **zvýšily o 5,9 %**, tj. o 6,6 mld. Kč, na **118,1 mld. Kč**. Na tomto růstu se podílely **běžné výdaje**, které se meziročně **zvýšily o 1,6 %**, tj. o 1,4 mld. Kč, na **91,5 mld. Kč**, i **kapitálové výdaje**, u kterých došlo meziročně k **růstu o 24,1 %** na **26,5 mld. Kč**.

Graf č. 32: Struktura výdajů hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)

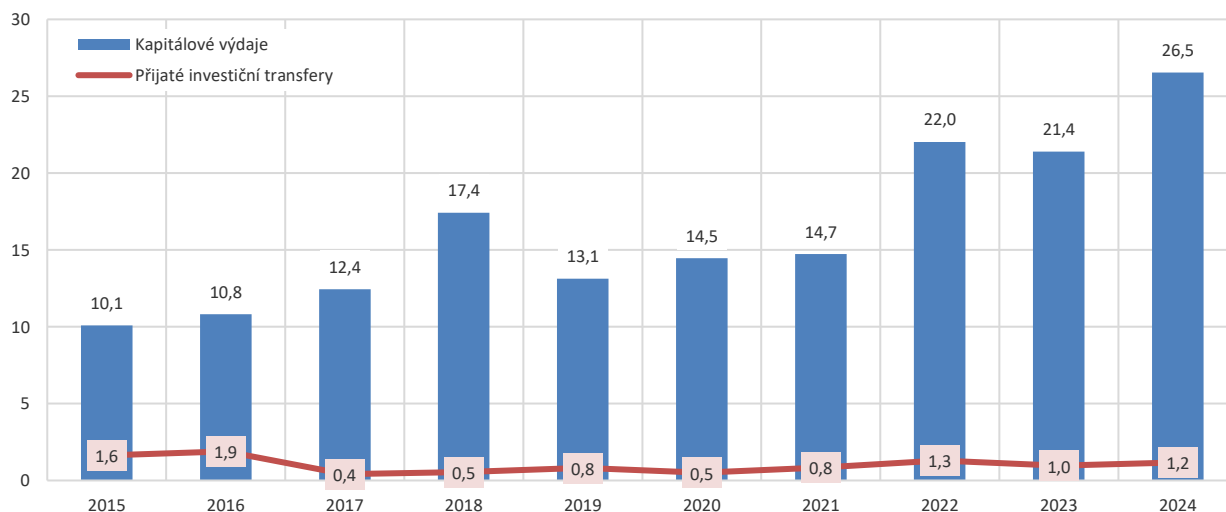
Zdroj: IISSP, výpočty MF

Struktura **běžných výdajů** hl. m. Prahy, které **představují 77,5 %** z celkových výdajů, je ovlivněna především **neinvestičními transfery PO**, které činily **34,8 mld. Kč** a zůstaly meziročně **na stejné úrovni**. Jednalo se především o **organizace působící v oblasti školství**, kam **směřovalo 73,1 % zmíněných peněžních prostředků**. Dále významná část peněžních prostředků směřovala do **PO působících v oblasti sociálních služeb**, které obdržely **9,5 % zmíněných transferů**. Běžné výdaje směřovaly také na **neinvestiční transfery podnikatelům** v celkové výši **25,5 mld. Kč (o 3,5 %, tj. o 0,9 mld. Kč více)**. Dále lze uvést výdaje na nákup služeb ve výši 14 mld. Kč (o 6 %, tj. o 0,8 mld. Kč více) případně výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného zákonného pojištění placeného zaměstnavatelem ve výši 8,7 mld. Kč (o 7,1 %, respektive o 0,6 mld. Kč více).

V případě realizace investic **není hl. m. Praha téměř vůbec závislé na přijatých investičních transferech**, neboť jejich **podíl na kapitálových výdajích** je od roku 2017 **minimální**. S ohledem na vysoké vlastní příjmy je město schopné financovat své investice z vlastních zdrojů. Hl. m. Praha však **v dostatečné míře nerealizuje investiční projekty**, byť v roce 2024 byly jeho investice nejvyšší v celém sledovaném období.

Hl. m. Praha na rok 2024 **předpokládalo**, dle schváleného rozpočtu, **kapitálové výdaje ve výši 27,4 mld. Kč**, ale ve **skutečnosti realizovalo investice** v celkové výši **26,5 mld. Kč**. V roce 2024 se tak hl. m. Praha ve svých predikcích realizovaných investic výrazně přiblížilo následně vykázané skutečnosti, kdy město nadhodnotilo své investice pouze o 3 %. V roce 2023 došlo k nadhodnocení plánovaných kapitálových výdajů proti vykázané skutečnosti o 17,9 %.

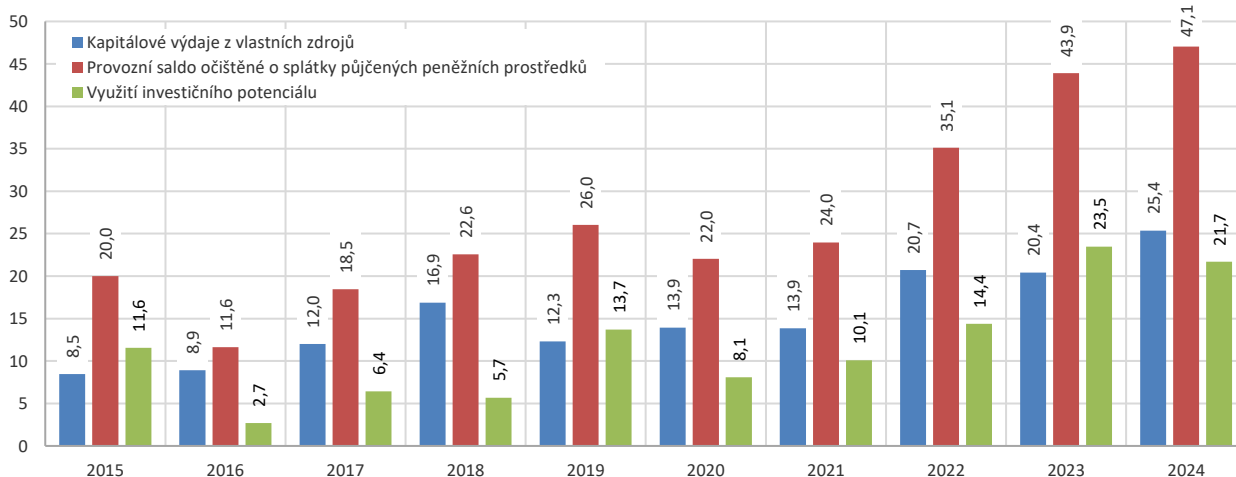
Graf č. 33: Kapitálové výdaje a investiční přijaté transfery hl. m. Prahou v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Hl. m. Praha svůj **investiční potenciál** od roku 2014 **ani jednou plně nevyužilo**, což vedlo ke **každoročnímu významnému nárůstu úspor**. V roce 2024 hl. m. Praha **nevyužilo svůj investiční potenciál ve výši 21,7 mld. Kč**. Při nevyužívání investičního potenciálu města dochází ke **snižování reálné hodnoty úspor** a následnému **prodražování stavebních prací**. Město by se při své finanční stabilitě nemělo obávat vyššího zadlužení a mělo by realizovat i jiné investice, než pouze „šetřit“ na plánované investice do dopravy na území města, které se stejně otálí realizovat z vlastních dostupných peněžních prostředků, případně s využitím běžných úvěrových produktů komerčních bank. Tímto se budoucí investice pouze prodraží. V roce 2024 byl však vykázán nejvyšší objem kapitálových výdajů v celém sledovaném období. **Investiční výdaje souvisely především s projekty v oblastech silniční dopravy, komunálních služeb nebo vzdělávání.**

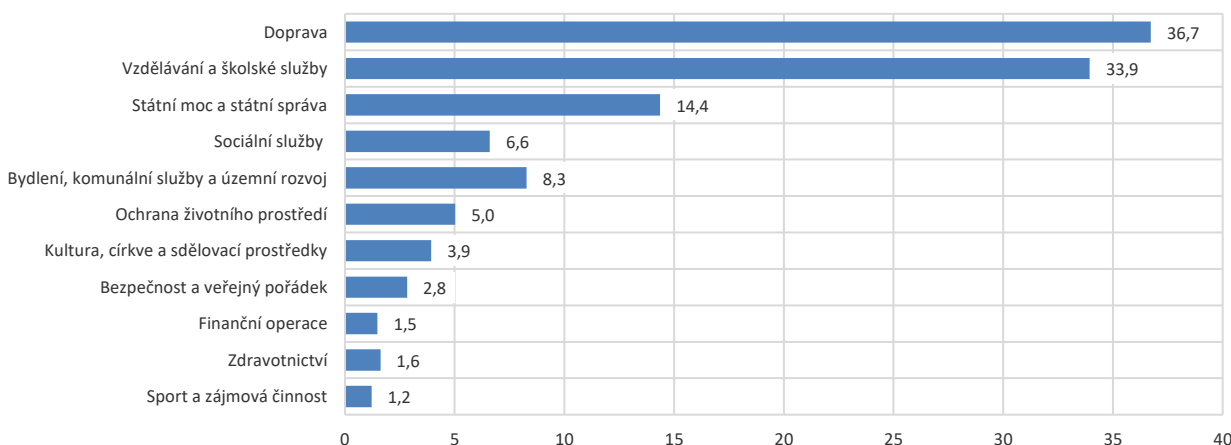
Graf č. 34: Využití investičního potenciálu hl. m. Prahy v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Celkové výdaje hl. m. Prahy směřovaly především **do odvětví dopravy ve výši 36,7 mld. Kč** (meziročně obdobná výše), **vzdělávání v celkovém objemu 33,9 mld. Kč** (mírný meziroční pokles) nebo **územní samosprávy ve výši 14,4 mld. Kč** (o 41,8 %, respektive o 4,2 mld. Kč více). Zvláště u **výdajů do oblasti vzdělávání** je však nezbytné uvést, že většina výdajů města byla nebo bude **financována z transferů přijatých z kapitoly MŠMT v celkové výši 25,2 mld. Kč**, kdy největší část tvořily peněžní prostředky určené na transfery na přímé výdaje na vzdělávání a dotace pro soukromé školy ve výši 25 mld. Kč.

Graf č. 35: Nejvýznamnější odvětvové výdaje hl. m. Prahy v roce 2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Hl. m. Praha v roce 2024 realizovalo **v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině výdaje** v celkové výši **0,3 mld. Kč**. Výdaje hl. m. Prahy tak činily **76,2 % celkových výdajů obcí v souvislosti s pomocí Ukrajině a jejímu obyvatelstvu**. V případě výdajů **na pomoc se škodami způsobenými povodněmi** v důsledku tlakové níže Boris v září 2024 město vynaložilo peněžní prostředky ve výši **11,6 mil. Kč**.

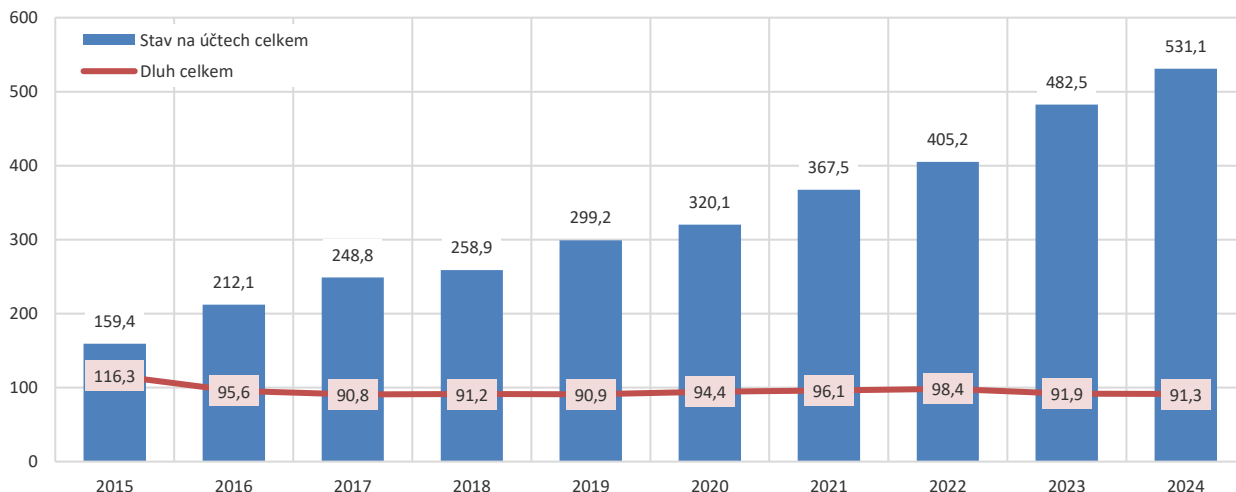
Obdobně jako u krajů a jiných obcí bude i hl. m. Praze **proplacena ze státního rozpočtu** značná část výdajů v souvislosti s Ukrajině a ukrajinským občanům.

4 Stav na bankovních účtech a dluh

ÚR včetně zřízených PO⁷ vykázaly ke konci roku 2024 dluh⁸ ve výši **91,3 mld. Kč**, což je o 0,6 % (o 587,5 mil. Kč) méně než v roce předchozím. Dluh se snížil na úrovni krajů (o 2,5 %, tj. o 644,2 mil. Kč) a DSO (o 3,3 %, tj. o 61,0 mil. Kč), naopak u obcí nepatrně vzrostl (o 0,2 %, tj. o 117,8 mil. Kč).

Ke konci roku 2024 **stav peněžních prostředků** na bankovních účtech⁹ **převýšil hodnotu celkového dluhu** územních rozpočtů **o 439,8 mld. Kč**, tj. **více než pětinasobně** (5,8krát). V souhrnu činily zůstatky na bankovních účtech ÚR včetně jimi zřízených PO **531,1 mld. Kč** a **meziročně se zvýšily o 48,6 mld. Kč** (o 10,1 %).

Graf č. 36: Dluh a stav peněžních prostředků na bankovních účtech za ÚR celkem v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

K růstu stavu na bankovních účtech došlo u obcí (o 10,9 %, tj. o 37,0 mld. Kč), krajů (o 14,6 %, tj. o 9,5 mld. Kč) a DSO (o 36,8 %, tj. o 1,0 mld. Kč), přičemž růst byl vykázán také u PO krajů (o 10,6 %, tj. o 2,9 mld. Kč). Naopak u PO obcí došlo k poklesu o 3,9 %, tj. o 1,9 mld. Kč.

Stav na bankovních účtech hl. m. Prahy (bez PO), které je ve výše uvedené tabulce zařazeno mezi obce, činil k 31. 12. 2024 celkem **158 mld. Kč**, což je o 15 % (o 20,6 mld. Kč) více než v roce předchozím. Stav na účtech PO Magistrátu hl. m. Prahy a PO městských částí hl. m. Prahy činil 12,0 mld. Kč. Podíl hl. m. Prahy na celkovém stavu na bankovních účtech obcí (bez PO) činil **42 %**.

Tabulka č. 1: Stav na bankovních účtech ÚR v letech 2015–2024 dle úrovní (mld. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kraje	16,5	24,3	30,8	30,5	35,5	32,5	41,7	48,0	65,2	74,7
PO zřizované kraji	11,3	11,9	14,3	16,0	17,5	19,6	22,4	23,2	27,8	30,8
Obce	111,6	153,3	176,4	183,1	210,9	230,0	262,2	290,1	339,1	376,1
PO zřizované obcemi	18,2	20,2	25,0	26,9	32,7	35,6	38,7	41,4	47,7	45,8
DSO	1,5	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,5	2,5	2,7	3,7
PO zřizované DSO	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0
RRRS	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	-	-	-
CELKEM	159,4	212,1	248,8	258,9	299,2	320,1	367,5	405,2	482,5	531,1

Zdroj: IISSP, výpočty MF

⁷ Čerpáno z dat předaných do CSÚIS ke dni 5. 3. 2025.

⁸ Do údajů o dluhu jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány přijaté úvěry a zápůjčky, přijaté návratné finanční výpomoci, vydané dluhopisy, eskontované směnky, směnky k úhradě, závazky z ručení a ostatní dlouhodobé závazky. Konkrétně se jedná o syntetické účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

⁹ Zahrnuty termínované vklady, bankovní účty, pokladna a peníze na cestě. Konkrétně jsou zahrnuty syntetické účty 068, 231, 236, 241, 244, 261, 262. V případě příspěvkových organizací se jedná o syntetické účty 068, 241, 243, 244, 261, 262.

Obce včetně jimi zřizovaných PO vykázaly ke konci roku 2024 celkový dluh ve výši **64,1 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o **nárůst o 0,2 % (tj. o 117,8 mil. Kč)**. V celkovém objemu dluhu obcí jsou zahrnuty přijaté bankovní úvěry od peněžních ústavů, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. zápůjček ze státních fondů.

Tabulka č. 2: Souhrnné údaje o dluhu obcí ČR v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Úvěry	66,1	51,5	49,5	49,4	50,1	51,9	57,3	59,7	57,4	57,0
Komunální dluhopisy	10,7	10,7	10,4	10,1	10,1	10,2	5,0	4,8	0,0	0,0
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	10,1	9,7	9,1	9,1	9,8	9,0	7,2	6,6	6,6	7,1
Celkem	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6	71,1	64,0	64,1

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu přijaté úvěry, jejichž podíl ke konci roku 2024 činil 88,9 % a zbývající část dluhu obcí (11,1 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z rozpočtů fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto peněžní prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a zápůjček jsou aktivní i další právnické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a zápůjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Obce také přijaly **zápůjčky** z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 347,3 mil. Kč a z rozpočtu Státního fondu podpory investic ve výši 121,3 mil. Kč.

V roce 2024 vykázalo dluh 3 108 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je 49,7 % obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech dluh, zůstává v zásadě stabilní. Meziročně došlo k poklesu o 20 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí dluh ostatních obcí celkem 50,5 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkového dluhu o 3,7 %, respektive o 1,8 mld. Kč, jak je patrné z níže přiložené tabulky.

Tabulka č. 3: Podíl dluhu hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkovém dluhu obcí (mld. Kč)

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dluh obcí celkem - v tom:	86,9	71,9	69,0	68,6	70,0	71,1	69,6	71,1	64,0	64,1
obce bez 4 největších měst	43,1	38,6	37,9	38,9	41,4	43,3	47,1	49,3	48,7	50,5
dluh 4 největších měst	43,8	33,3	31,1	29,7	28,6	27,8	22,5	21,8	15,3	13,6
% podíl 4 největších měst na celk. dluhu obcí	50,4	46,3	45,1	43,3	40,9	39,1	32,3	30,7	23,9	21,2

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Celková výše dluhu hl. m. Prahy včetně PO Magistrátu hl. města Prahy a PO městských částí činila **7,4 mld. Kč**. Podíl dluhu hl. m. Prahy na celkovém dluhu obcí činil 11,5 %.

Dluh PO zřízených obcemi včetně PO zřízených městskými částmi hl. m. Prahy dosáhl ke konci roku 2024 výše **1,2 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 339 PO vykazovalo dluh 441 PO, tj. 5,3 %, z nichž působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce v oblasti předškolního a základního vzdělávání.

DSO vykázaly dluh ve výši **1,8 mld. Kč**, což je o 61 mil. Kč (o 3,3 %) méně než předchozí rok. DSO využívají získané peněžní prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje včetně jimi zřízených PO vykázaly ke konci roku 2024 dluh v celkové výši **25,4 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu klesla o 2,5 %, tedy o 644,2 mil. Kč. Podíl úvěrů na celkovém dluhu krajů dosáhl 79,9 %. Kraje ani v roce 2024 neemitovaly komunální dluhopisy.

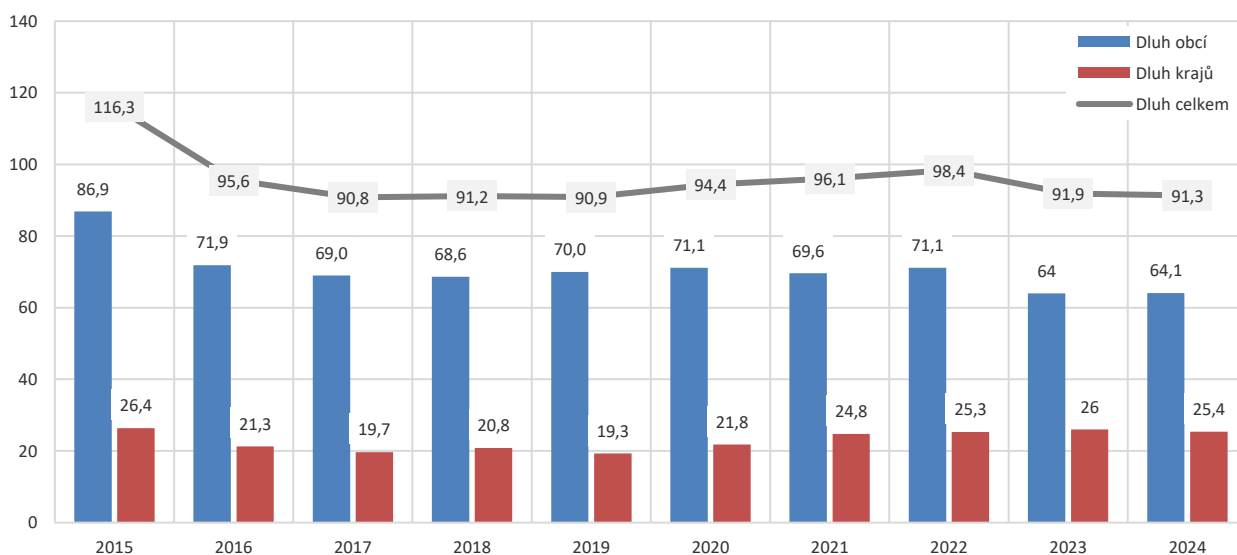
Tabulka č. 4: Souhrnné údaje o dluhu krajů ČR v letech 2015–2023 (mld. Kč)

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Úvěry	24,3	18,6	16,7	16,8	16,1	18,3	19,4	19,5	21,8	20,3
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	2,1	2,7	3,0	4,0	3,2	3,5	5,4	5,8	4,2	5,1
Celkem	26,4	21,3	19,7	20,8	19,3	21,8	24,8	25,3	26,0	25,4

Zdroj: IISSP, výpočty MF

Dluh PO zřízených kraji (z 1817 PO vykazuje dluh 302 PO, tj. 16,6 %) dosáhl ke konci roku 2024 výše **4,4 mld. Kč**. V rámci PO zřizovaných kraji vykazujících dluh působilo z hlediska klasifikace ekonomických činností (NACE) nejvíce PO v oblasti středního všeobecného a odborného vzdělávání.

Graf č. 37: Dluh obcí a krajů v letech 2015–2024 (mld. Kč)

Zdroj: IISSP, výpočty MF

II. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1 Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2024 skončilo debetním saldem v úhrnné výši cca 19,0 mld. Kč. Skutečné příjmy byly oproti rozpočtovaným hodnotám nižší o cca 31,9 mld. Kč, přitom čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu bylo nižší než rozpočtované. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu cca 174,0 mld. Kč, což představovalo 82,7 % z celkové rozpočtované částky 210,4 mld. Kč. Naopak se podařilo překročit rozpočtované daňové i nedaňové příjmy. Rozpočet daňových příjmů byl splněn na 103,2 % a rozpočet nedaňových příjmů byl splněn na 152,8 %. Současně většina státních fondů (s výjimkou Státního fondu kinematografie), v úhrnu poměrně výrazně, a to o 52,3 mld. Kč, redukovala výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2024. Nedočerpání rozpočtovaných výdajů se týkalo jak kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 31,4 mld. Kč (tj. 18,0 %), tak i běžných výdajů s celkovou úsporou 20,9 mld. Kč (tj. 18,0 %). Celkovou výši dosaženého výsledného záporného hospodaření státních fondů ovlivnilo záporné saldo příjmů a výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury (19,8 mld. Kč), Státního fondu kinematografie (0,1 mld. Kč) a Státního zemědělského intervenčního fondu (0,7 mld. Kč). Kladným saldem skončilo hospodaření Státního fondu kultury (0,2 mld. Kč), Státního fondu životního prostředí (1,5 mld. Kč) a Státního fondu podpory investic (0,5 mld. Kč).

Tabulka č. 5: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fondy celkem		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	33 786 000	34 882 730	103,2
Nedaňové příjmy	6 301 654	9 626 279	152,8
Kapitálové příjmy	0	2 152	.
Přijaté transfery	210 385 318	174 039 992	82,7
z toho: ze státního rozpočtu	169 720 318	142 208 426	83,8
ze státních fondů			.
ostatní	540 000	377 593	69,9
PŘÍJMY CELKEM	250 472 972	218 551 153	87,3
VÝDAJE			
Běžné výdaje	115 887 696	94 985 398	82,0
Kapitálové výdaje	173 934 360	142 583 507	82,0
VÝDAJE CELKEM	289 822 056	237 568 904	82,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-39 349 083	-19 017 750	48,3
FINANCOVÁNÍ	39 349 083	19 017 750	48,3
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	21 674 353	1 343 020	6,2
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky	17 674 730	17 674 730	100,0

Zdroj: MF

2 Státní fond životního prostředí České republiky

Státní fond životního prostředí České republiky (dále „SFŽP“) je významnou institucí zajišťující finanční zdroje na podporu ochrany a zlepšování životního prostředí, stojící mimo státní rozpočet.

SFŽP poskytuje podporu z národních zdrojů v rámci Národního programu Životní prostředí (dále „NPŽP“) na projekty, které nelze podpořit z prostředků Evropské unie. Podpora je poskytována formou dotace, půjčky nebo formou kombinace dotace a půjčky. Největším programem z hlediska objemu alokace, a tedy i z pohledu čerpání prostředků a příjmů, je Modernizační fond (dále jen „ModFond“), kdy v rámci zákona o obchodování s emisními povolenkami byl SFŽP stanoven jako příjemce jeho prostředků a dále plní i roli zprostředkovatele. Druhým největším programem z hlediska objemu alokace je Národní plán obnovy (dále jen „NPO“). Největší objem finančních prostředků hrazených z prostředků SFŽP v roce 2024 byl poskytnut na programy Nová

zelená úsporám (dále „NZÚ“) a Nová zelená úsporám light (dále „NZÚ light“), zdrojově kryté z NPO a ModFondů. Program NZÚ light nabízí podporu seniorům a domácnostem s nižšími příjmy, na rychlá a snadno realizovatelná energeticky úsporná opatření na rodinných domech.

SFŽP je i zprostředkovatelem programu Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu, financovaného z Finančního mechanismu EHP/Norska 2014–2021 (tzv. Norské fondy dále jen „NF“). Do konce roku 2024 bylo proplaceno v programu Norských fondů 441,8 mil. Kč. V případě Operačního programu spravedlivá transformace (dále jen „OPST“), který je zaměřený na transformaci regionů, jejichž ekonomiky byly navázány na uhelný průmysl, představoval rok 2024 zejména splnění řady klíčových milníků v implementaci programu. SFŽP i v roce 2024 vykonával činnosti zprostředkujícího subjektu v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 (dále jen „OPŽP 2014+“) a Operační program Životní prostředí 2021–2027 (dále „OPŽP 2021+“).

SFŽP je také od roku 2017 správcem Inovativních finančních nástrojů (dále jen „IFN“). Jedná se o podporu poskytovanou ve formě zvýhodněné půjčky z evropských fondů, která může být kombinována s dotací z prostředků SFŽP.

Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2024 na 49 920,47 mil. Kč, byl splněn na 81,0 %, skutečné příjmy přitom činily 40 427,2 mil. Kč. Nižší příjmy jsou z důvodu obdržení nižších finančních prostředků z ModFondů a NPO. Předpokládané výdaje pro rok 2024 ve výši 49 920,7 mil. Kč byly naplněny ze 78,1 %, celkové výdaje SFŽP v roce 2024 činily 38 964,9 mil. Kč, z toho výdaje na dotace a půjčky 38 206,8 mil. Kč a výdaje na provoz SFŽP ČR 754,5 mil. Kč. K celkovému nenaplnění výdajového limitu došlo především z důvodu odkládání realizace projektů v NPO, které mělo dopad i na posun čerpání v příjmech. Dalším důvodem je ex post financování ModFondů, kdy velké a víceleté projekty dokončují později realizaci a tím se posouvá čerpání dotací v čase. Výdaje ve výši 16 962,1 mil. Kč (6 493,5 mil. Kč OPŽP 2014+, 6 961,4 mil. Kč OPŽP 2021+, 602,3 mil. Kč NZÚ, 2 904,9 mil. Kč OPST) nejsou součástí Závěrečného účtu SFŽP ČR a jsou vykázány ve výdajích státního rozpočtu, v kapitole 315 – Ministerstvo životního prostředí.

NPŽP podporuje projekty na ochranu a zlepšování životního prostředí v České republice. NPŽP je financovaný z prostředků SFŽP a doplňuje jiné dotační programy, především Operační program Životní prostředí. V roce 2024 poskytl SFŽP ČR v rámci NPŽP podporu žadatelům na realizaci projektů ve výši 1 066,8 mil. Kč a dále prostředky ve výši 1 796,5 mil. Kč na podporu oblastí zasažených povodněmi v roce 2024, celkem tedy 2 863,3 mil. Kč.

V roce 2024 SFŽP zajistil vyplacení celkem 710 žádostí o platbu v objemu 6 493,5 mil. Kč ze zdrojů Evropské unie, které jsou účetně vykázány jako výdaje státního rozpočtu v kapitole 315 - Ministerstvo životního prostředí. OPŽP je základním dotačním programem v oblasti ochrany životního prostředí. Ve svém třetím programovém období v letech 2021–2027 poskytne České republice z fondů Evropské unie (Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti) zhruba 61 mld. Kč. V OPŽP 2021–2027 figurují inovativní prvky, mezi které patří například uplatnění tzv. zjednodušených metod vykazování nákladů pro snížení administrativní zátěže všech zapojených subjektů, snadnější realizace komplexních projektů, větší důraz na adaptaci na změnu klimatu, podpora environmentálního vzdělávání nebo prevence vzniku dalších typů odpadů.

Program NZÚ, který navazuje na programy Zelená úsporám a NZÚ 2013, je programem Ministerstva životního prostředí administrovaným SFŽP. NZÚ byla zaměřena na úspory energie a využití obnovitelných zdrojů energie v rodinných a bytových domech a budov veřejného sektoru při jejich výstavbě. Výdaje na NZÚ, tedy dotační prostředky a náklady na administraci, jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu, kapitoly 315 – Ministerstvo životního prostředí. V roce 2024 bylo vyplaceno z programu NZÚ hrazeného ze státního rozpočtu 1 629 žádostí za 602,2 mil. Kč.

NPO je od roku 2021 plánem reforem a investic České republiky ke zmírnění dopadů pandemie covid-19 a znovunastartování ekonomiky s využitím finančních prostředků tzv. Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility, RRF). V důsledku energetické krize a s ohledem na geopolitickou situaci byl NPO v roce 2023 a následně v roce 2024 aktualizován, další změny jsou očekávány i v roce 2025.

ModFond má za cíl ve třinácti členských státech EU přispět na podporu investic do modernizace energetiky a zlepšování energetické účinnosti v období 2021–2030. ModFond je financován z dražeb emisních povolenek

v EU. V roce 2024 Česká republika obhájila investice ve výši 4 024 mil. eur a načerpala 1 262,7 mil. eur (31,4 mld. Kč), a je tak stále nejuspěšnější zemí v přijímání prostředků z ModFondů.

K 31. 12. 2024 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech ve výši 75 309,4 mil. Kč., z toho je 65 455,9 mil. Kč zůstatek příjmů vázaných k ModFondům.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí České republiky		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	2 286 000	2 745 238	120,1
Nedaňové příjmy	223 000	365 929	164,1
Kapitálové příjmy		85	.
Přijaté transfery	47 411 732	37 315 918	78,7
z toho: ze státního rozpočtu	7 055 732	5 645 272	80,0
ze státních fondů			.
ostatní	266 000	249 363	93,7
PŘÍJMY CELKEM	49 920 732	40 427 169	81,0
VÝDAJE			
Běžné výdaje	1 975 566	3 374 155	170,8
Kapitálové výdaje	47 945 167	35 590 732	74,2
VÝDAJE CELKEM	49 920 732	38 964 887	78,1
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ		1 462 282	.
FINANCOVÁNÍ		-1 462 282	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech		-1 462 282	.
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky			.

Zdroj: SFŽP

3 Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. Hlavním úkolem SZIF jako platební agentury je zprostředkování finanční podpory zemědělství z evropských a národních zdrojů.

V průběhu roku 2024 se uskutečnily změny schváleného rozpočtu SZIF, které se týkaly výše zdrojů i jejich užití. Daňové, nedaňové ani kapitálové příjmy nebyly pro rok 2024 rozpočtovány. Nedaňové příjmy v roce 2024 činily 217,6 mil. Kč a dále byly inkasovány kapitálové příjmy ve výši cca 1,9 mil. Kč. Celkové výdaje SZIF ve výši 46 129,0 mil. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 72,0 %.

Při realizaci Společné zemědělské politiky, která patří k nejstarším politikám Evropských společenství, vyplatil SZIF celkem 41,2 mld. Kč. Z toho se nejvíce na výplatách podílely přímé platby, kde bylo vyplaceno 25 mld. Kč. Tyto jsou zemědělcům poskytovány od vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004. Přímé platby jsou financovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), v převážné většině z evropských zdrojů (s výjimkou Přejímných vnitrostátních podpor a Národních doplňkových plateb k přímým podporám, které se již v novém programovém období nevyplácí). Základní přímou platbou a současně nejrozšířenější zemědělskou dotací je jednotná platba na plochu (SAPS). Žadatelé v ČR využívají formulář Jednotná žádost, jehož prostřednictvím lze žádat o dotace současně na několik opatření v rámci přímých plateb (a zároveň také na neprojektová opatření Programu rozvoje venkova). Celkem bylo v roce 2024 v rámci přímých plateb vyplaceno 25 040,3 mil. Kč, z toho 3,1 mil. Kč ze státního rozpočtu a 25 037,3 mil. Kč z rozpočtu EU.

Celkem bylo v roce 2024 v rámci Společné organizace trhů vynaloženo 1 105,7 mil. Kč, z toho 320,0 mil. Kč ze státního rozpočtu a 785,8 mil. Kč z rozpočtu EU. Cílem programu je minimalizovat výkyvy v nabídce vybraných zemědělských komodit, v cenách placených zemědělcům a stabilizovat ceny pro konečného spotřebitele.

V souvislosti s intervenčními nákupy má SZIF každoročně uzavřenou Smlouvu o zápůjčce s Ministerstvem financí. Z tohoto důvodu bylo původně rozpočtováno 226,8 mil. Kč na případnou realizaci intervenčních

nákupů. SZIF v roce 2024 z titulu této zápůjčky obdržel peněžní prostředky ve výši 80,8 mil. Kč, nicméně vzhledem k tomu, že v roce 2024 nebyly realizovány žádné intervenční nákupy a SZIF tedy poskytnuté peněžní prostředky nečerpal, došlo v roce 2024 pouze ke splátce této části zápůjčky.

Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova a Rozvoje venkova dosáhly celkové výše 15 005,6 mil. Kč, z toho 8 402,9 mil. Kč ze státního rozpočtu a 6 602,7 mil. Kč z rozpočtu EU. Program rozvoje venkova je primárně zaměřen na rozvoj venkovských oblastí a měl by přispívat k větší konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, např. v oblasti klimatu.

Společná rybářská politika je realizována prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Hlavním cílem je oblast udržitelné a konkurenceschopné akvakultury, založené na inovacích. Vzhledem ke konci programového období operačního programu Rybářství 2014–2020 neproběhlo v roce 2024 žádné kolo ani příjem Žádostí o podporu a nebyla vydána žádná nová Rozhodnutí o poskytnutí dotace. V rámci operačního programu Rybářství 2021–2027 v roce 2024 proběhl příjem 7 kolových výzev a 7 kontinuálních výzev, ve kterých bylo zaregistrováno 268 Žádostí o podporu ve výši podpory 276,1 mil. Kč.

SZIF provádí část národních dotací, které bývají označovány jako zemědělské národní dotace (dále „ZND“). Jejich hlavním cílem je podpora restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru spolu s rozvojem venkovského prostoru. V roce 2024 bylo na ZND vyplaceno celkem 2,9 mld. Kč.

Na marketingovou podporu značek kvalitních potravin bylo v roce 2024 uvolněno celkem 142,1 mil. Kč.

Celkové prostředky vyplacené v roce 2024 na správní výdaje SZIF dosáhly výše 2,1 mld. Kč, z toho největší část představovaly neinvestiční výdaje, které činily 1,7 mld. Kč. Neinvestiční výdaje (bez technické pomoci) činily v roce 2024 celkem 1 615,7 mil. Kč a podle hlavních oblastí jsou rozlišovány personální výdaje, výdaje na ICT a ostatní neinvestiční výdaje.

V návaznosti na výsledky hospodaření v roce 2024 došlo ke snížení peněžních prostředků na účtech SZIF o cca 680,5 mil. Kč, přičemž jejich zůstatek k 31. 12. 2024 činil 4 191,9 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu v (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy			.
Nedaňové příjmy		217 575	.
Kapitálové příjmy		1 852	.
Přijaté transfery	59 193 900	45 229 035	76,4
z toho: ze státního rozpočtu	58 919 900	45 100 805	76,5
ze státních fondů			.
ostatní	274 000	128 230	46,8
PŘÍJMY CELKEM	59 193 900	45 448 462	76,8
VÝDAJE			
Běžné výdaje	56 888 351	41 759 042	73,4
Kapitálové výdaje	7 178 013	4 369 968	60,9
VÝDAJE CELKEM	64 066 364	46 129 010	72,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-4 872 464	-680 548	14,0
FINANCOVÁNÍ	4 872 464	680 548	14,0
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	4 872 464	680 548	14,0
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky			.

Zdroj: SZIF

4 Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury s cílem zajistit efektivní a hospodárné čerpání finančních prostředků a zároveň vytvářet podmínky pro financování projektů spolufinancovaných z Evropských fondů.

Naplnění svého účelu v roce 2023 zajišťoval SFDI v souladu se schváleným rozpočtem pro rok 2024, prostřednictvím smluv uzavíraných s příjemci podle § 3 zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů. Ve smlouvách byl uvedený účel, k jehož financování se prostředky ze SFDI poskytují a stanoveny podmínky financování tak, aby bylo zajištěno efektivní, hospodárné a účelné užití poskytovaných finančních prostředků podle schváleného, případně v průběhu roku 2024 upraveného rozpočtu SFDI, a byl upraven výkon kontroly ve vztahu k poskytnutým finančním prostředkům.

Celkové skutečně realizované příjmy SFDI v roce 2024 dosáhly cca 129,6 mld. Kč, což představuje plnění na 96,7 % upraveného rozpočtu. Důvodem nesplnění na 100 % bylo nižší čerpání dotací ze státního rozpočtu – vyčerpáno bylo pouze 91,9 % upraveného rozpočtu. Ostatní příjmy byly vyšší, než předpokládal upravený rozpočet. Příjmy z vybraných daní a z mýtného byly vyšší, než předpokládal upravený rozpočet. Spotřební daň z minerálních olejů a poplatek za užívání dálnic oproti roku 2023 mírně vzrostly. U inkasa z mýtného došlo k navýšení výběru oproti roku 2023, a to na 113,7 %. Inkaso ze spotřební daně z minerálních olejů vykazuje nárůst, oproti roku 2023 bylo v roce 2024 dosaženo plnění ve výši 112,2 %. Nárůst zaznamenal rovněž výnos z poplatku za užívání dálnic, a to na 113,7 %. Výnos silniční daně je od 1. ledna 2024 příjmem státního rozpočtu.

Z hlediska struktury příjmů největší část jako každoročně představovaly prostředky z dotací ze státního rozpočtu (69,13 %) a příjmy daňové (24,62 %). Zbytek příjmů byl generován z prostředků vrácených příjemci zejména v rámci finančního vypořádání, na základě vydaných výzev SFDI při porušení podmínek smluv, z důvodu refundací výdajů, dále z přijatých sankčních plateb od jiných subjektů a ostatními příjmy např. z propadlých kaucí za OBU jednotky, z alikvótního podílu pokut vyměřených při kontrolním vážení vozidel, z náhrad od fyzických osob za jimi způsobené škody SFDI apod.

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány na 91,9 %. SFDI vykázal vysokou míru čerpání u téměř všech dotací. Dotace ze státního rozpočtu na výdaje na Obranu státu byly čerpány na 98,9 %. Prostředky na projekty financované v rámci OPD 2014-2020 byly čerpány na 99,6 %. Prostředky na projekt Nástroj pro propojení Evropy 2014+ (CEF) a Nástroj pro propojení Evropy 2021+ (CEF) byly čerpány na 88,1 % a 81,3 %. Dalším významným projektem v oblasti EU byly prostředky na financování Národního plánu obnovy (tzv. RRF). Finanční prostředky byly čerpány ve výši 98,7 %. Nedočerpané finanční prostředky budou použity v roce 2025 ve formě nároků. V roce 2024 SFDI čerpal i dotace k odstranění živelních katastrof, a to dotaci na výdaje v souvislosti s povodněmi v roce 2024. Dotace byla čerpána pouze na 17 % z důvodu postupného zjišťování potřeb v povodňových oblastech ČR.

Skutečné výdaje SFDI v roce 2024 dosáhly celkové částky 149,3 mld. Kč (tj. 89,0 % plnění rozpočtu), z toho investiční výdaje činily 101,4 mld. Kč (tj. 89,9 % plnění rozpočtu) a neinvestiční výdaje 47,9 mld. Kč (tj. 87,2 % plnění rozpočtu). Prostředky z rozpočtu SFDI byly v roce 2024 směřovány příjemcům na jednotlivé projekty především z oblasti rozvoje a údržby pozemních komunikací (83,6 mld. Kč), železniční dopravy (63,2 mld. Kč) a vnitrozemské plavby (0,9 mld. Kč). Pokud jde o jednotlivá větší odvětví, nejlepšího výsledku – 99,7 % plnění rozpočtu – bylo dosaženo v případě pozemních komunikací v oblasti dálnic. Železniční doprava též dosáhla téměř stoprocentního plnění rozpočtu, a to 99,4 %. Vyššího plnění bylo dosaženo ve vnitrozemské plavbě, a to 92,2 %. V průběhu roku 2024 byla uzavřena druhá úvěrová smlouva mezi Ministerstvem financí a SFDI, na základě které SFDI čerpal celkem 17,7 mld. Kč., které zapojil do výdajů.

Prostředky, které jsou určeny na opravy, údržbu, rekonstrukci dopravní infrastruktury a cyklostezky, bezpečnost a nové technologie ve vlastnictví krajů, jsou z rozpočtu SFDI poskytovány prostřednictvím krajů jejich příspěvkovým organizacím. V roce 2024 SFDI uzavřel s kraji a jejich příspěvkovými organizacemi (Správa a údržba silnic – SÚS) smlouvy v celkové výši 6 937,7 mil. Kč a uvolnil prostředky ve výši 6 220,9 mil. Kč. S obcemi SFDI ve svém rozpočtu, a to většinou na projekty v rámci poskytování příspěvků, zesmluvnil s příjemci finanční prostředky v celkové výši 2 223,6 mil. Kč a skutečně uvolněno bylo 1 626,0 mil. Kč.

Tabulka č. 8: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	31 300 000	31 899 340	101,9
Nedaňové příjmy	5 186 154	8 091 993	156,0
Kapitálové příjmy		215	.
Přijaté transfery	97 448 746	89 563 340	91,9
z toho: ze státního rozpočtu	97 448 746	89 563 340	91,9
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	133 934 900	129 554 888	96,7
VÝDAJE			
Běžné výdaje	54 927 001	47 902 808	87,2
Kapitálové výdaje	112 824 895	101 403 479	89,9
VÝDAJE CELKEM	167 751 897	149 306 286	89,0
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-33 816 996	-19 751 398	58,4
FINANCOVÁNÍ	33 816 996	19 751 398	58,4
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	16 142 266	2 076 668	12,9
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky	17 674 730	17 674 730	100,0

Zdroj: SFDI

5 Státní fond podpory investic

Působnost Státního fondu podpory investic (dále „SFPI“) je zaměřena do oblasti bydlení a do oblasti regionálního rozvoje, což se odráží ve složení portfolia jeho programů. Ty jsou otevřeny na základě nařízení vlády a jsou cíleny na dostupnost, stabilitu a kvalitu bydlení, ať už se tím rozumí přímo kvalita budov určených k bydlení, nebo veřejná prostranství v blízkosti těchto staveb i v jejich širším okolí. V roce 2024 SFPI nadále pokračoval v poskytování poradenské činnosti, která sloužila městům a obcím při přípravě jejich projektů. Zároveň byla zahájena činnost na nově vzniklém projektu OBEC ON, který komunikačně zastřešuje poradenské aktivity Koordinačního a kompetenčního centra a Regionálních center SFPI, kdy ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj s podporou Národního plánu obnovy poskytují veřejným investorům odbornou pomoc. Součástí SFPI je i garanční fond cestovních kanceláří, který plní funkci dozajistiřovacího institutu pro případ úpadku cestovní kanceláře, kdy limit zákonného zajištění nepostačuje ke kompenzaci dotčených nároků zákazníků.

Schválený rozpočet SFPI na rok 2024 v oblasti příjmů činil 5 658,02 mil. Kč, skutečné příjmy o objemu 1 261,10 mil. Kč představují plnění ve výši 22,29 %. V oblasti příjmů ze splátek úvěrů a úroků byl rozpočet naplněn ve výši 184,01 mil. Kč, tj. 100,00 %. V oblasti dotací byly rozpočtovány prostředky určené na nově otevírané programy podpor Dostupné nájemní bydlení a programy Podpory bydlení 2022+ (jedná se o programy převedené z Ministerstva pro místní rozvoj) celkem ve výši 1 500 mil. Kč. Jako v minulých letech bylo počítáno s dotacemi pro mladé lidi, které se poskytují při narození (osvojení) dítěte, a úrokovými dotacemi v programu Panel o objemu 90 mil. Kč. Dotace určené na čerpání podpor zasmluvněných v minulých letech v programech Výstavba pro obce, Živel, Nájemní bydlení a Brownfieldy (financované ze státního rozpočtu i z Evropské unie) byly rozpočtovány v maximální možné míře 3 000 mil. Kč, dotace na plnění úkolů v rámci Národního plánu obnovy byly Fondu přiznány v objemu 284 mil. Kč. Ve stěžejních programech Nájemní bydlení a NPO Brownfieldy bylo čerpání oproti předpokladu výrazně pomalejší, a to zejména z důvodu časové náročnosti realizace veřejných zakázek na výběr dodavatelů staveb u příjemců podpor.

Celkové výdaje SFPI byly pro rok 2024 rozpočtovány ve výši 6 318,06 mil. Kč. Skutečné výdaje roku 2024 dosáhly výše 1 215,14 mil. Kč a představují čerpání ve výši 19,23 %. Nízké čerpání rozpočtu bylo ovlivněno časovým posunem jednak v souvislosti s postupným nástupem činností v rámci plnění aktivit stanovených v jednotlivých komponentách Národního plánu obnovy a také vlivem schvalovacích procesů. Režijní náklady Fondu byly sníženy a zároveň došlo k přesunu části investic v rámci IT. Náklady na správu SFPI, vyjma

komponent, jsou plně pokryty úrokovými výnosy. Z předpokládaného objemu výdajů ve výši 284,02 mil. Kč bylo v roce 2024 vyčerpáno pouze 47,54 mil. Kč.

Na zajišťování programů podpor bylo použito 15,35 mil. Kč. Z toho na odměnách bankám bylo uhrazeno 14,33 mil. Kč. Nejvýznamnější částka ve výši 12,68 mil. Kč připadá na poplatky NRB, a.s. za administraci úrokových dotací a poskytnutých záruk v programu PANEL (dle NV č. 299/2001 Sb.) a dále 1,56 mil. Kč bylo vyplaceno KB, a.s. za administraci finančního nástroje JESSICA. Oproti původně plánovanému objemu bylo dosaženo výrazné úspory z důvodu odkladu části výplat úrokových dotací do následujícího roku případně nedočerpáním úrokových dotací, a v oblasti záruk bylo nižší čerpání ovlivněno snížením objemu zaručovaných úvěrů.

Kladné saldo hospodaření ve výši 45,96 mil. Kč se promítlo ve zvýšení stavu finančních prostředků SFPI. Zůstatek k 31. 12. 2024 tak činil cca 3 551,6 mil. Kč.

Tabulka č. 9: Příjmy a výdaje Státního fondu podpory investic (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond podpory investic		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy			.
Nedaňové příjmy	784 000	784 014	100,0
Kapitálové příjmy			.
Přijaté transfery	4 874 022	477 091	9,8
z toho: ze státního rozpočtu	4 874 022	477 091	9,8
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	5 658 022	1 261 105	22,3
VÝDAJE			
Běžné výdaje	613 430	268 874	43,8
Kapitálové výdaje	5 704 635	946 270	16,6
VÝDAJE CELKEM	6 318 065	1 215 144	19,2
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-660 043	45 961	.
FINANCOVÁNÍ	660 043	-45 961	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	660 043	-45 961	.
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky			.

Zdroj: SFPI

6 Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKMG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie (zákon o audiovizi) v oblasti podpory kinematografických projektů, filmových pobídek a v oblasti propagace české kinematografie a filmového průmyslu v zahraničí.

SFKMG obdržel v roce 2024 „nárokovou“ dotaci z rozpočtu Ministerstva kultury ve výši 212,0 mil. Kč. K 31. 12. 2024 nebylo rozděleno 58,5 tis. Kč a tato částka bude použita v následujícím období. V roce 2024 obdržel SFKMG dotaci na filmové pobídky ve výši 1 200 mil. Kč.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly zejména poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKMG vykonává práva výrobce a odvody poplatků z kinematografických představení (příjmy od provozovatelů kin), z převzatého televizního vysílání (kabelové TV, satelity) a poplatky z českých VOD (filmy na vyžádání). Celkové rozpočtované příjmy SFKMG (1 689,4 mil. Kč) byly v roce 2024 plněny na 104,8 % (1 769,6 mil. Kč).

Rozpočtované výdaje (1 689,4 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 1 880,8 mil. Kč, tj. na 111,33 %. Skutečné čerpání výdajů je dáno specifičností filmového odvětví. Na skutečné procento čerpání výdajů má zejména vliv nepredikovatelná výplata jednotlivých splátek na podporu kinematografie z časového hlediska, kdy tato je vázána na plnění podmínek jednotlivých etap projektů.

Běžné výdaje v celkovém rozsahu 1 607,7 mil. Kč (plnění na 114,1 %) byly vynaloženy převážně na vyplacení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky a na zajištění chodu SFKMG. Skutečné kapitálové výdaje SFKMG v roce 2024 dosáhly celkové výše 273,1 mil. Kč, tj. 97,5 % rozpočtované částky. Byly primárně určeny na vyplacení investičních podpor na realizace projektů z oblasti kinematografie, na programové vybavení a výpočetní techniku.

Při sestavování rozpočtu nebylo reálně možné stanovit přesné množství žádostí od jednotlivých skupin příjemců podpory projektů ani splatnosti jednotlivých splátek a vycházelo se tak ze struktury výdajů v předchozích letech. To se týkalo i největšího okruhu žadatelů o dotace, kterými jsou nefinanční podnikatelské subjekty – právnické osoby.

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31. 12. 2024 činil 2 867,3 mil. Kč, přičemž značná část těchto prostředků je vázána na budoucí úhradu závazků z dosud schválených podpor projektů z oblasti kinematografie a filmových pobídek, které byly alokovány, ale dosud nebyly vyplaceny.

Tabulka č. 10: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	200 000	238 152	119,1
Nedaňové příjmy	70 000	112 072	160,1
Kapitálové příjmy			.
Přijaté transfery	1 419 418	1 419 418	100,0
z toho: ze státního rozpočtu	1 419 418	1 419 418	100,0
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	1 689 418	1 769 642	104,8
VÝDAJE			
Běžné výdaje	1 409 268	1 607 701	114,1
Kapitálové výdaje	280 150	273 058	97,5
VÝDAJE CELKEM	1 689 418	1 880 759	111,3
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ		-111 116	.
FINANCOVÁNÍ		111 116	.
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech		111 116	.
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky			.

Zdroj: SFKMG

7 Státní fond kultury České republiky

Státní fond kultury České republiky (dále SFK) vykonává svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky a hospodaří s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Fond nemá vlastní zaměstnance, agendu SFK zabezpečovali 3 pracovníci Ministerstva kultury. Hlavní činností SFK je poskytování podpor formou účelových dotací, půjček nebo návratných finančních výpomocí, a to v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí.

SFK neprovádí rozpočtové změny a zvýšení či snížení skutečných příjmů se tedy promítá až do závěrečného účtu, a tím jsou rozdíly plnění některých rozpočtových položek značné.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 76,0 mil. Kč, byly naplněny ve výši 89,9 mil. Kč, tj. na 118,3 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši cca 43,0 mil. Kč (plnění na 130,0 %), které představovaly 47,8 % z celkových inkasovaných příjmů. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především nerozpočtované přijaté sankční poplatky v úhrnné výši 205 tis. Kč (porušení rozpočtové kázně, pozdě dodaná vyúčtování) a dále přijaté vratky transferů z důvodu nerealizovaných projektů, inkasované ve výši 1,6 mil. Kč, které rovněž nebyly rozpočtované. Dále se jednalo o příjmy z tzv. „odúmrťí“ ve výši 3,3 mil. Kč, žadatelské poplatky (celkem 2,8 mil. Kč) a zálohy od nájemců nemovitostí (3,6 mil. Kč). Dotace od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly příjem z reklam vysílaných Českou

televizí na programu ČT 2, který v roce 2024 dosáhl úhrnné částky 32,7 mil. Kč (plnění na 93,0 %). V souladu s memorandem o dlouhodobé spolupráci obdržel SFK dotaci ze státního rozpočtu (Ministerstva kultury) ve výši 2,5 mil. Kč, určenou na podporu kulturních projektů.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši 75,6 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 72,8 mil. Kč (tj. 96,3 % rozpočtu). Rada SFK v roce 2024 podpořila 845 kulturních projektů, mezi které rozdělila formou neinvestičních dotací celkem cca 55,0 mil. Kč. Rozdíly oproti rozpočtovaným částkám, vykazovaným u některých položek rozpočtové skladby, jsou v těchto případech dány praktickou nemožností predikovat a následně ovlivnit strukturu žadatelských subjektů z hlediska jejich právní subjektivity. Převážná část ostatních běžných výdajů byla v roce 2024 vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravou a rekonstrukcemi nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Kapitálové výdaje byly rozpočtovány ve výši 1,5 mil. Kč, skutečné výdaje v roce 2024 nebyly žádné.

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB vzrostl o 17,1 mil. Kč a k 31. 12. 2024 činil cca 283,7 mil. Kč.

Tabulka č. 11: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury České republiky		
	Rozpočet 2024	Skutečnost 2024	%
PŘÍJMY			
Daňové příjmy			.
Nedaňové příjmy	38 500	54 696	142,1
Kapitálové příjmy			.
Přijaté transfery	37 500	35 190	93,8
z toho: ze státního rozpočtu	2 500	2 500	100,0
ze státních fondů			.
ostatní			.
PŘÍJMY CELKEM	76 000	89 887	118,3
VÝDAJE			
Běžné výdaje	74 080	72 818	98,3
Kapitálové výdaje	1 500		0,0
VÝDAJE CELKEM	75 580	72 818	96,3
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	420	17 069	4064,0
FINANCOVÁNÍ	-420	-17 069	4064,0
z toho:			
změna stavu na bankovních účtech	-420	-17 069	4064,0
změna stavu bankovních úvěrů			.
změna stavu nebankovních půjček			.
dlouhodobě přijaté půjčené prostředky			.

Zdroj: SFK

8 Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2024 snížil o cca 19,0 mld. Kč, což bylo ovlivněno jednak realizovanými bankovními operacemi, tj. poklesem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši cca 1,3 mld. Kč a dále úvěrem poskytnutým SFDI od Ministerstva financí ve výši 17,7 mld. Kč.

III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v. z. p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v. z. p. za rok 2024 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které zdravotní pojišťovny předkládají Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZ“) a Ministerstvu financí (dále jen „MF“) do 60 dnů od ukončení daného kvartálu.

Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2024, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30. 4. 2025 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2024 byly schváleny vládou (usnesení vlády č. 172 ze dne 20. 3. 2024). Výborem pro zdravotnictví PSP ČR byl materiál usnesením č. 141 ze dne 5. 6. 2024 doporučen ke schválení PSP ČR, která ho schválila usnesením č. 1033 ze dne 13. 6. 2024 (sněmovní tisk č. 674).

K 31. 12. 2024 zajišťovalo služby systému v. z. p. **sedm činných ZP** pro 10 853 476 pojištěnců. V roce 2024 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. U Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP ČR“) bylo k 31. 12. 2024 registrováno 6 164 024 pojištěnců (56,8 %), u šesti zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven (dále jen „ZZP“) pak bylo zaregistrováno celkem 4 689 452 pojištěnců (43,2 %). Ke konci roku 2024 v meziročním srovnání narostl celkový počet pojištěnců o 14 368 osob. Z hlediska rozdělení těchto pojištěnců mezi zdravotními pojišťovnami došlo ke zvýšení pojištěnců VZP ČR o 28 125 a u skupiny ZZP pak o snížení o 13 757.

V roce 2024, stejně jako v předchozích letech, bylo možné změnit pojišťovnu jednou za 12 měsíců, a to vždy jen k 1. dni kalendářního pololetí. Přihlášku lze podat v období od 1. 1. do 31. 3. při změně zdravotní pojišťovny od 1. 7. a v období od 1. 7. do 30. 9. při změně zdravotní pojišťovny od 1. ledna následujícího roku (do 31. 8. 2015 byla zákonem možná změna pouze k 1. 1. s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30. 6. předchozího roku).

Přepočtený počet zaměstnanců systému v. z. p. k 31. 12. 2024 dosáhl 6 187 osob s meziročním růstem o 102 osob.

Vývoj hospodaření systému v. z. p. v roce 2024 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 12: Vývoj hospodaření systému v. z. p. v letech 2023-2025 (tis. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (Výbrané ukazatele v tis. Kč)	Skutečnost 2023 v tis. Kč	Rozdíl 2023-2022 v tis. Kč	Změna 2023/2022 v %	Skutečnost 2024 v tis. Kč	Rozdíl 2024-2023 v tis. Kč	Změna 2024/2023 v %	ZPP 2025 v tis. Kč	Rozdíl 2025-2024 v tis. Kč	Změna 2025/2024 v %
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	467 520 850	34 825 791	108,0	504 656 774	37 135 924	107,9	531 309 049	26 652 275	105,3
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	461 889 822	34 200 976	108,0	498 143 295	36 253 473	107,8	525 049 538	26 906 243	105,4
z toho: peněžní prostředky z přerozdělování	141 925 718	10 090 813	107,7	155 552 676	13 626 958	109,6	158 948 254	3 395 578	102,2
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	3 346 504	125 461	103,9	3 944 068	597 564	117,9	3 421 235	-522 833	86,7
výnosy z jiné činnosti	83 547	1 478	101,8	82 256	-1 291	98,5	78 926	-3 330	96,0
platby od zahr. pojišťoven na základě mezinár.smluv	2 200 977	497 876	129,2	2 487 155	286 178	113,0	2 759 350	272 195	110,9
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	469 186 468	41 519 090	109,7	512 164 896	42 978 428	109,2	541 827 534	29 662 638	105,8
v tom: výdaje na zdravotní služby	456 952 522	39 983 841	109,6	499 286 319	42 333 797	109,3	526 404 669	27 118 350	105,4
provozní režie	9 599 965	679 293	107,6	10 124 182	524 217	105,5	12 473 968	2 349 786	123,2
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdrav. služeb	2 594 553	866 730	150,2	2 717 717	123 164	104,7	2 909 730	192 013	107,1
náklady na jinou činnost	39 428	-10 774	78,5	36 678	-2 750	93,0	39 167	2 489	106,8
Saldo příjmů a výdajů celkem	-1 665 618	-6 693 299	-33,1	-7 508 122	-5 842 504	450,8	-10 518 485	-3 010 363	140,1

Zdroj: Zdravotní pojišťovny – výroční zprávy 2023, výkazy za 4. čtvrtletí 2024 a zdravotně pojistné plány 2025

Příjmy celkem v roce 2024 dosáhly 504 657 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 7,9 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 498 143 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 7,8 % a příjmy z vlastního výběru pojistného dosáhly 342 591 mil. Kč a meziročně vzrostly o 7,1 %.

Na platbu pojistného na v. z. p. u osob, za něž je plátcem pojistného stát (tzv. státní pojištěnci), bylo v roce 2024 vydáno 151 456 mil. Kč, tj. meziročně platba vzrostla o 9,2 %, přičemž došlo k meziročnímu poklesu průměrného počtu státních pojištěnců o 30 335 osob (o 0,50 %).

Od 1. 1. 2024 se zvýšila částka vyměřovacího základu z 14 074 Kč na 15 440 Kč za kalendářní měsíc (nařízení vlády č. 288/2023 Sb.). To představovalo zvýšení měsíční platby za osobu o 185 Kč z částky 1 900 Kč na 2 085 Kč.

Jako v předchozím roce vstoupila i v tomto mezi peněžní prostředky plynoucí z měsíčního vyúčtování výsledků přerozdělování část připadající pojistnému na veřejné zdravotní pojištění z výnosů tzv. paušální daně, a to v rozsahu 4 208 mil. Kč (výše nebylo započítáno mezi výběr pojistného).

Od roku 2018 se částka určená k přerozdělování rozděluje podle proměnlivých parametrů přerozdělování, kterými jsou nastavitelné parametry a vypočítané parametry. Mezi ně patří jednak veličiny související s novým parametrem tohoto mechanismu - PCG (farmaceuticko-nákladové skupiny) a dále nákladové indexy věkových skupin (podrobněji viz zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů). Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100% přerozdělování. Principu 100% přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2024 veškeré vybrané pojistné (vč. výše uvedené části výnosů tzv. paušální daně), platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze dvou ZZP nebyly v roce 2024 realizovány. Mechanismus PCG by měl přispět k většímu zohlednění chronicky nemocných pacientů v kmenu jednotlivých ZZP.

Příjmy jednotlivých ZZP z pojistného před a po přerozdělení srovnává následující tabulka:

Tabulka č. 13: Vliv přerozdělování (tis. Kč)

		Příjmy z pojistného veřejného zdravot. pojištění výběr (z odd.B/ ZFZP)				Příjmy z pojistného veř. zdrav.pojištění vč. vlivu přerozdělování (z odd.B/ZFZP)			
Kód	Název pojišťovny	Skutečnost 2023	Skutečnost 2024	ZPP 2025	ZPP25/Skut.24 *100	Skutečnost 2023	Skutečnost 2024	ZPP 2025	ZPP25/Skut.24 *100
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP ČR)	176 343 104	189 756 319	203 500 000	107,2	272 010 202	293 134 759	309 100 000	105,4
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR (VoZP ČR)	22 668 076	24 012 401	25 587 445	106,6	28 775 011	31 240 713	33 078 086	105,9
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP)	35 049 771	37 468 694	39 709 391	106,0	51 448 484	55 392 822	57 863 550	104,5
207	OZP bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP)	26 720 562	28 478 381	30 363 248	106,6	29 601 339	32 190 662	33 777 602	104,9
209	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ)	5 455 179	5 895 254	6 232 200	105,7	6 018 593	6 629 368	6 832 300	103,1
211	Zdravotní pojišťovna MV ČR (ZP MV ČR)	43 523 033	46 176 701	49 179 000	106,5	56 693 517	61 496 565	65 168 000	106,0
213	RBP, zdravotní pojišťovna (RBP)	10 204 379	10 802 869	11 530 000	106,7	17 342 676	18 058 406	19 230 000	106,5
CELKEM ZZP		143 621 000	152 834 300	162 601 284	106,4	189 879 620	205 008 536	215 949 538	105,3
CELKEM ZP činné ZP k 31. 12. daného roku		319 964 104	342 590 619	366 101 284	106,9	461 889 822	498 143 295	525 049 538	105,4

Zdroj: Zdravotní pojišťovny – výroční zprávy 2023, výkazy za 4. čtvrtletí 2024 a zdravotně pojistné plány 2025

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2024 dosáhly 46 536 Kč s meziročním zvýšením o 8,1 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 48 412 Kč s meziročním zvýšením o 8,0 %, nejnižší příjmy celkem vykázala ČPZP ve výši 42 665 Kč s meziročním nárůstem o 7,8 %. ZZP v průměru dosáhly hodnoty 44 077 Kč s meziročním nárůstem o 8,4 %.

Ostatní příjmy a výnosy v. z. p. (pokuty, penále, náhrady škod, úroky apod.) v roce 2024 dosáhly 3 944 mil. Kč (0,08 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně vzrostla o 598 mil. Kč.

Výnosy z jiné činnosti související především se zprostředkováním prodeje komerčního pojištění, pak dosáhly 82 mil. Kč s meziročním snížením o 1 mil. Kč.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění (dále jen „ZFZP“) bylo prostřednictvím Kanceláře zdravotního pojištění (dříve Centra mezistátních úhrad) převedeno od zahraničních pojišťoven 2 487 mil. Kč, což představuje meziroční růst o 13,0 %.

Roční výdaje systému v. z. p. celkem dosáhly 512 165 mil. Kč s meziročním nárůstem o 9,2 %. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 499 286 mil. Kč (tj. 97,5 %). Meziročně se zvýšily o 9,3 %.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 45 724 Kč s meziročním zvýšením o 9,3 %, v případě ZZP celkový průměr 42 907 Kč (meziroční růst o 7,7 %), u VZP ČR 47 874 Kč (meziroční nárůst o 10,4 %). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZP ČR a skupinou ZZP byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců,

smluvními vztahy s poskytovateli zdravotních služeb (dále jen „PZS“) a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZP za rok 2024 a související hodnocení vývoje systému v. z. p.

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZP ČR) v roce 2024 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad zdravotních pojišťoven. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb. vynaložily ZP v roce 2024 částku 1 427 mil. Kč (meziroční nárůst o 7,9 %), což při přepočtu na každého pojištěnce činilo 304 Kč. U VZP ČR v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb. činily tyto výdaje 2 005 mil. Kč (meziroční nárůst o 121,4 %), na jednoho pojištěnce pak 326 Kč.

VZP ČR čerpala na vlastní činnost z maximálního limitu ve výši 2,91 % rozvrhové základny výši 1,36 %, částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 4 003 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZP dosáhl 3,06 % rozvrhové základny, čerpáno bylo ve výši 2,06 % a celková hodnota jejich přidělů činila 3 908 mil. Kč. ZP vynaložily na vlastní činnost 10 124 mil. Kč (z toho investiční výdaje 597 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZP jako celku dosáhlo v roce 2024 hodnoty -7 508 mil. Kč. Největšího salda dosáhla VZP ČR ve výši -6 420 mil. Kč a pouze dvě ZP dosáhly kladného salda. Meziroční vývoj salda je charakterizován zhoršením z hodnoty -1 666 mil. Kč v roce 2023.

Souhrn limitů rezervních fondů všech zdravotních pojišťoven činil 6 635 mil. Kč. VZP ČR měla v roce 2024 naplněný rezervní fond v zákonem požadované výši 3 911 mil. Kč, tudíž vůči rezervnímu fondu neměla dluh. V případě ZP měly také všechny zdravotní pojišťovny naplněny své rezervní fondy v zákonem požadované výši (souhrn za tuto skupinu 2 723 mil. Kč).

Tabulka č. 14: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (tis. Kč)

ZFZP - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2024 - skutečnost (v tis. Kč)	VZP ČR	ZZP						ZZP celkem	CELKEM
		VoZP ČR	ČPZP	OZP	ZPŠ	ZP MV ČR	RBP		
Výdaje na věcné dávky zdravotní služby včetně korekcí, revizí a úhrad jiným ZP	294 433 694	30 304 249	54 373 172	31 628 249	6 272 906	60 973 314	17 868 426	201 420 316	495 854 010
Průměrný měsíční výdaj za zdravotní služby	24 536 141	2 525 354	4 531 098	2 635 687	522 742	5 081 110	1 489 036	16 785 026	41 321 168
Průměrný denní výdaj na zdravotní služby	806 668	83 025	148 968	86 653	17 186	167 050	48 955	551 836	1 358 504
KZ na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2024	11 121 295	413 190	1 203 828	723 338	486 709	622 388	513 114	3 962 567	15 083 862
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	14	5	8	8	28	4	10	7	11
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2024	0	685 529	0	0	0	0	0	685 529	685 529
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	8	0	0	0	0	0	1	1
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31. 12. 2024	36 732 040	8 523 395	6 969 713	4 947 954	807 948	10 036 950	4 038 074	35 324 034	72 056 074
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči ZZ	46	103	47	57	47	60	82	64	53

Zdroj: Zdravotní pojišťovny – výkazy za 4. čtvrtletí 2024

Finanční rezervy na bankovních účtech všech fondů veřejného zdravotního pojištění k 31. 12. 2024 dosáhly hodnoty 47 717 mil. Kč (meziroční pokles o 13,5 %). Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZP (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné.

Na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění bylo soustředěno celkem 15 084 mil. Kč. U VZP ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 11 121 mil. Kč.

Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31. 12. 2024 celkem 6 635 mil. Kč (z toho VZP ČR 3 911 mil. Kč). Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31. 12. 2024 celkem 20 430 mil. Kč (z toho VZP ČR 14 939 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence bylo soustředěno 1 665 mil. Kč (z toho VZP ČR 284 mil. Kč) a na účtech fondu reprodukce majetku 3 780 mil. Kč (z toho VZP ČR 2 037 mil. Kč). Z hlediska celého systému v. z. p. marginálního významu dosahovaly zůstatky na sociálním fondu ve výši 112 mil. Kč (z toho VZP ČR 49 mil. Kč). Ve specifických vojenských fondech činily zůstatky 11 mil. Kč.

Stav finančních rezerv na základním fondu a závazků v poměru k průměrným výdajům na zdravotní služby ukazuje předchozí tabulka.

Stav pohledávek celkem k 31. 12. 2024 dosáhl 63 181 mil. Kč (meziroční nárůst o 7,4 %), podíl VZP ČR 34 222 mil. Kč. Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě splatnosti činily k 31. 12. 2024 celkem 23 405 mil. Kč, u nichž došlo k meziročnímu růstu o 11,9 % (z toho pohledávky VZP ČR 11 434 mil. Kč). K tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 49 575 mil. Kč (z toho VZP ČR 27 131 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31. 12. 2024 stav dohadných položek aktivních 8 939 mil. Kč, který představoval výši neproúčtovaných pohledávek (z toho VZP ČR 6 274 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31. 12. 2024 hodnoty 75 382 mil. Kč (meziroční růst o 16,9 %, v tom podíl VZP ČR 37 871 mil. Kč). Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31. 12. 2024 celkem 72 056 mil. Kč (z toho VZP ČR 36 732 mil. Kč). Závazky po lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31. 12. 2024 celkem 686 mil. Kč (VoZP ČR). Pojišťovny rovněž evidovaly dohadné položky pasivní ve výši 23 426 mil. Kč (z toho VZP ČR 9 898 mil. Kč). Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2024.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb. Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a do konce roku 2023 byly upraveny i vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška byla od 1. ledna 2024 zrušena zákonem č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, a pro tuto oblast bylo Ministerstvem financí vydáno Metodické doporučení k zajištění jednotného postupu při tvorbě a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb. Již se nepředpokládá žádná další podrobnější právní úprava nad rámec konsolidačního balíčku a balíčku upravujícího produkty spoření na stáří. Pravidla pro hospodaření a použití fondu si organizace upraví vnitřním předpisem.

Tabulka č. 15: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu* (tis. Kč)

Kapitola	FKSP			Rezervní fond		
	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024	Změna stavu	Stav k 31.12.2023	Stav k 31.12.2024	Změna stavu
	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4
301 Kancelář prezidenta republiky	2 509	2 413	-96			
302 Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 006	1 742	736			
303 Senát Parlamentu	1 005	836	-169			
304 Úřad vlády	5 705	5 275	-430			
306 Ministerstvo zahraničních věcí	8 567	8 015	-552	21 033	27 016	5 983
307 Ministerstvo obrany	139 852	99 142	-40 710	2 247 655	2 836 863	589 208
308 Národní bezpečnostní úřad	1 032	592	-440			
309 Kancelář Veřejného ochránce práv	645	613	-32			
312 Ministerstvo financí	101 834	72 663	-29 171	77 902	174 289	96 387
313 Ministerstvo práce a sociálních věcí	89 819	63 282	-26 537	43 072	35 495	-7 577
314 Ministerstvo vnitra	647 816	569 317	-78 499	2 164 355	2 192 032	27 677
315 Ministerstvo životního prostředí	6 781	5 809	-972	441 422	274 044	-167 378
317 Ministerstvo pro místní rozvoj	3 703	2 979	-724			
321 Grantová agentura	357	185	-172	440	440	0
322 Ministerstvo průmyslu a obchodu	6 698	6 360	-338	195 390	204 584	9 194
327 Ministerstvo dopravy	3 357	2 658	-699	17 027	39 512	22 485
328 Český telekomunikační úřad	3 171	2 435	-736			
329 Ministerstvo zemědělství	25 600	20 821	-4 779	2 402	43 135	40 733
333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	8 160	5 122	-3 038	14 092	16 013	1 921
334 Ministerstvo kultury	1 057	1 573	516			
335 Ministerstvo zdravotnictví	15 660	10 415	-5 245	98 738	41 515	-57 223
336 Ministerstvo spravedlnosti	148 082	140 869	-7 213	230	60	-170
343 Úřad pro ochranu osobních údajů	244	135	-109			
344 Úřad průmyslového vlastnictví	376	436	60			
345 Český statistický úřad	11 172	6 869	-4 303	11 115	8 981	-2 134
346 Český úřad zeměměřičský a katastrální	11 655	11 136	-519	510	393	-117
348 Český báňský úřad	334	279	-55			
349 Energetický regulační úřad	1 561	1 356	-205			
353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	283	867	584	121	121	0
355 Úřad pro studium totalitních režimů	931	782	-149	775		-775
358 Ústavní soud	725	1 025	300			
359 Úřad Národní rozpočtové rady	173	102	-71			
361 Akademie věd České republiky	1 337	975	-362	469	469	0
362 Národní sportovní agentura	1 274	856	-418			
364 Digitální a informační agentura	640	980	340			
371 Úřad pro dohled nad hospodařením PS a PH	390	192	-198			
372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	531	451	-80			
373 Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře			0			
374 Správa státních hmotných rezerv	1 674	1 995	321			
375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost	232	802	570	18 437	17 800	-637
376 Gen.inspekce bezpečnostních sborů	3 346	1 127	-2 219			
377 Technologická agentura ČR	1 907	2 139	232		4	
378 Národní úřad pro kyber. a inform. bezpečnost	2 354	1 238	-1 116		148	
381 Nejvyšší kontrolní úřad	351	755	404			
Celkem	1 263 906	1 057 613	-206 293	5 355 185	5 912 914	557 729

* Zůstatky na bankovních účtech, bez kapitoly BIS.

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázaný na bankovních účtech ke konci roku 2024 **dosáhl 5,9 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se zvýšil o 558 mil. Kč. K nárůstu došlo zejména u kapitol Ministerstvo obrany a Ministerstvo financí. Změna stavu byla výsledkem vyšších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů použitých k financování výdajů jejich zapojením do příjmů OSS.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měly** ke konci roku 2024 **kapitoly Ministerstvo obrany** (2,8 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,2 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (274 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (205 mil. Kč) a Ministerstvo financí (174 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech menší částky nebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2024 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS se v průběhu roku 2024 snížil z 1,26 mld. Kč ke konci roku 2023 na **1,06 mld. Kč** ke konci roku 2024, tj. o 206 mil. Kč.

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován též **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatek fondu privatizace je ve stanovené rozvahové struktuře vykazován takto:

Tabulka č. 16: Zůstatek fondu privatizace

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	94 838 mil. Kč	94 667 mil. Kč